

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΛΟΡΔΟΣ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ FRANCES HODGSON BURNETT]

[Συνέχεια ἴδε σελίδα 143]

ΚΒ

Τὸ ἀληθές εἶνε ὅτι ὁ κόμησ Δόρινκουρ ἐσκέπτετο πολλὰ πράγματα, τὰ ὅποια οὐδέποτε ἕως τότε εἶχον εἰσελθῆ εἰς τὸ πνευμά του. Ὀλαι δὲ αὐταὶ αἰ σκέψεις ἐσχετίζοντο κατὰ τοῦτον ἢ ἐκεῖνον τὸν τρόπον πρὸς τὸν ἕγγονόν του. Ἡ ὑπερηφάνεια ἦτο τὸ ἐπικρατοῦν ἐν αὐτῷ αἰσθημα, ὁ δὲ Κέδρικ τὴν ἱκανοποιεῖ ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις.

Ἡ ὑπερηφάνεια αὐτῆ τὸν ἔκαινε νὰ εὐρίσκη νέον θέλγητρον εἰς τὴν ζωὴν ἤρχισε νὰ εὐχαριστῆται ὄλονεν περισσότερο, ἐπιδεικνύων τὸν ἕγγονόν του. Ὁ κόσμος ἐγνώριζε τὰς ἀπογοητεύσεις, τὰς ὁποίας εἶχε δοκιμάσῃ ἐξ αἰτίας τῶν υἱῶν του, ἦτο δὲ θριαμβος ἀληθῆς δι' αὐτὸν νὰ ἤμπορῆ νὰ παρουσιάσῃ σήμερον ὡς κληρονόμον του παιδίον, ὅποιος ὁ νέος λόρδος Φωλεροῦ. Ἀνέπλαττε σκέδια περὶ τοῦ μέλλοντος. Ἐνίοτε, εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς του ἠσθάνετο τύφιν, διότι ἡ ζωὴ του μέχρι τοῦδε δὲν ὑπῆρξε καλλιτέρα καὶ διότι εἶχε τόσα τὰ ἀξιοῦμεντα, τὰ ὅποια ἀφεύκτως θὰ ἐπληγόναν τὴν ἀγνὴν καὶ ἀθῶαν καρδίαν τοῦ ἕγγόνου του, εἴαν ποτὲ τα ἐμάνθανε. Δέν τῷ ἦτο δίδου εὐχάριστον νὰ συλλογίζεταί πως θὰ τον ἐθεώρει τὸ παιδίον ἐκεῖνο εἴαν τυχόν ἐμάνθανε μίαν ἡμέραν ὅτι ὁ κάππος του ἐπὶ ἔτη ὀλόκληρα εἶχεν ὀνομασθῆ « ὁ κακὸς κόμησ τοῦ Δόρινκουρ ». Ἡ σκέψις αὐτῆ τῷ ἐπροξένει σήμερον ἐλαφράν τινα φρικίαν. Ἄλλ' ἀφαιρούμενος με τοὺς συλλογισμοὺς αὐτοὺς ἐλησμονεῖ τὴν ἀρθριτιδιά του, ὥστε μετὰ τινα χρόνον ἐκπληκτος ὁ ἰατρός τοῦ κόμητος παρετήρει ὅτι ἡ ὑγεία τοῦ εὐγενοῦς του αἰσθενοῦς ἐβελτιοῦτο ὑπὲρ πᾶσαν προσδοκίαν. Τοῦτο συνέβαιεν ἰσῶς διότι ὁ χρόνος δὲν διέρρει πλέον τόσῃ βραδύς δι' αὐτὸν καὶ διότι εἶχε καὶ ἄλλο τι νὰ σκεφθῆ ἔκτος τῶν πόνων του καὶ τῆς ἀσθενείας του.

Ἡμέραν τινα οἱ ἀγαθοὶ κάτοικοι τοῦ χωρίου ἐξεπλάγησαν πολὺ ἰδόντες τὸν μικρὸν λόρδον ἰππεύ-

οντα πλησίον ἐνός ἄλλου ἰππέως, ὁ ὅποιος δὲν ἦτο ὁ συνήθης του ἀκόλουθος. Ὁ ἰππεὺς οὗτος εἶχεν ἕνα ἰσχυρὸν καὶ ὑψηλὸν ἔκπον φαίλογρον, καὶ δὲν ἦτο ἄλλος παρὰ αὐτὸς ὁ κόμησ. Μίαν ἡμέραν ὁ Κέδρικ ἐν ᾧ ἠτοιμάζετο νὰ ὑπάγῃ ἐφικπος εἰς τὸν καθημερινόν του περίπατον, εἶχεν εἶπη πρὸς τὸν κάππον του:

« Λυπούμαι πολὺ που δὲν μπορεῖτε καὶ σὰς νὰ

« Ο ΜΥΛΟΡΑΔΟΣ ἤρχισε νὰ περιπάτη με ζῶντο βῆμα » (Σελ. 146)

καβαλικεύετε. Μοῦ κοστίζει πολὺ που φεύγω καὶ σὰς ἀρίνω μονάχο μέσα ἐπὶ ἀπέραντο αὐτὸ καλάτι. Ἐὰν μποροῦσατε νὰ ἔλθετε μαζί μου ! »

Μετὰ τινὰς στιγμὰς ἡ διαταγὴ τοῦ κόμητος « Ἀλλόωσατε τὸν Σελίμ ! » ἔθεσε τὸν σταβλὸν εἰς ἀναστάσειν, διότι πρὸ πολλοῦ καιροῦ ὁ λόρδος Δόρινκουρ δὲν εἶχε δῶση παρομοίαν. Ἐκτοτε ὁ Σελίμ

ἐπεσάττετο σχεδὸν καθημέραν, ταχέως δ' ἐσυνείθισεν ὁ κόσμος νὰ βλέπῃ τὸν ὑψηλὸν φαίοχρον ἴππον καὶ τὴν ἐπιβάλλουσαν τοῦ κόμητος σκιαγραφίαν, πλησίον τοῦ μαύρου ἵπκαρίου, τοῦ φέροντος ἐπιχαρίτως τὸν μικρὸν λόρδον.

Κατὰ τὰς μακρὰς αὐτὰς ἐκδρομὰς διὰ μέσου τῶν ἀγρῶν ἢ τῶν ὠραίων ὁδῶν τῆς κομητείας, συνήπκοντο μεταξύ τῶν δύο ἱππέων συνομιλίαι ἐμπιστευτικαί. Ὀλίγον κατ' ὄλιγον ὁ κόμης ἔμαθε πολλὰ περὶ τῆς Ἀγάπης καὶ περὶ τοῦ βίου, τὸν ὁποῖον ἡ μήτηρ τοῦ Κέδρικ διήγαγε. Τριποδίζων παραπλεύρως τοῦ ὑψηλοῦ φαίοχρου ἴππου ὁ μικρὸς λόρδος ἐφλυάρει φαιδρὸς καὶ σταμῦλος. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ὁ κόμης ἦτο σιωπηλὸς ἀρπούμενος μόνον νάκουῃ καὶ νὰ βλέπῃ τὸ ζωηρὸν πρόσωπον τοῦ συνομιλητοῦ του. Ἐνίοτε ἔλεγεν εἰς τὸν Κέδρικ νὰ καλῶσαι, ὅρμα δὲ τότε τὸ παιδίον εὐθύ, σταθερὸν καὶ ἀρόβον ἐπὶ τοῦ ἐριπίου καὶ το παρηκολούθει ὁ κόμης διὰ τοῦ βλέμματος πλήρης χαρᾶς καὶ ὑπερφηφαναίας. Ὅταν τὸ παιδίον ἐπέστρεφε, σείον τὸν πῖλον του μετὰ χαριεντος μειδιάματος, ἀνωμολόγει καθ' ἑαυτὸν ὅτι ὁ πάππος του καὶ αὐτὸς ἦσαν ἀληθῶς καλοὶ φίλοι.

Κατὰ τοὺς περιπάτους τούτους ἀπεκάλυψε μίαν ἡμέραν ὁ κόμης ὅτι ἡ νόμη του δὲν ἦγε βίον ἀργόν, ὡς ἐνόμιζε μέχρις ἐκείνης τῆς στιγμῆς. Οἱ πτωχοὶ τὴν ἐγνώριζαν καλά. Ὅσάκις ἡ ἀσθένεια, ἡ θλίψις καὶ ἡ πτωχεία ἐπήρχοντο κατὰ τινος οἰκίας, ἦτο βέβαιον ὅτι θὰ ἤρχετο μετ' ὄλιγον καὶ τὸ κομφὸν ἀμάξιον τῆς κυρίας Ἐρρολ νὰ σταματήσῃ πρὸ τῆς θύρας.

«Βγαίνουν καὶ τὴν χαιρετοῦν μὲ δάκρυα μόλις τὴν ἰδοῦν» εἶπε μίαν ἡμέραν ὁ Κέδρικ πρὸς τὸν πάππον του. «Τὰ παιδιὰ εἶνε κατευχαριστημένα. Ἔχει πῆ σέ μερικά κοριτσάκια καὶ πηγαίνουν ἔς τὴ Λόζη γιὰ νὰ τὰ μανθάνῃ νὰ ράπτουν. Λέγει ὅτι τόρα ποῦ εἶνε πλουσία ἡ μεγαλητέρα τῆς χαρὰ εἶνε νὰ βοηθῇ τοὺς ἄλλους.»

Ὁ λόρδος Δόρινκουρ ἐχαίρετο ὅτι ἡ μήτηρ τοῦ κληρονόμου του ἦτο γυνὴ ὠραία, μ' ἐξωτερικὸν μεγαλοπρεπὲς ὡς ἂν ἦτο δούκισσα, ὅτι ἤρχισε νὰ παραλαμβάνῃ δημοτικότητος μεταξύ τῶν ὑποτελῶν του καὶ ὅτι ἠγαπᾶτο ὑπὸ τῶν πτωχῶν. Ἐν τούτοις ἐδοκίμαζε κάποιον θλίψιν, προσρχομένην ἐκ ζηλοτυπίας, ὅταν ἐβλεπε μέχρι ποίου σημείου ἡ γυνὴ αὐτὴ ἐπλήρου τὴν καρδίαν τοῦ τέκνου τῆς, ἀφωσιωμένου εἰς αὐτὴν ὡς εἰς τὸ πρόσωπον, τὸ ὁποῖον ἀγαπᾶ τις περισσότερον ἄλλαν εἰς τὸν κόσμον. Ὁ κόμης ἐπεθύμει νὰ ἦτο πρῶτος αὐτὸς ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ ἐγγόνου του καὶ νὰ μὴ ἔχῃ κανένα ἀντίληλον.

Ἡμέραν τινά, ἐν ᾧ οἱ δύο ἐπεριπάτουσαν κατὰ τὸ σύννηδες, ἐφθασαν εἰς τὴν κορυφὴν ἐνὸς λόφου κάτωθεν τοῦ ὁποίου ἐξετείετο τὸ εὐρὸ τοπίον τῆς ἐξοχῆς.

«Ξεύρεις ὅτι ὄλαι αὐταὶ αἱ γαῖαι ποῦ βλέπεις μοῦ ἀνήκουν;» εἶπεν ὁ κόμης ἐκτεινὼν τὴν χεῖρα καὶ περιγράφων εὐρὸ ἡμικύκλιον.

«Ἀλήθεια!» εἶπε τὸ παιδίον «ὄλ' αὐτὰ εἶνε ἐνὸς ἀνθρώπου! πολλὰ εἶνε!

— Ξεύρεις ἀκόμη ὅτι μίαν ἡμέραν θάνήκουν εἰς σέ, αὐτὰ ὄλα καὶ ἄλλα ἀκόμη;

— Εἰς ἐμέ!» ἀνέκαθεν ὁ μικρὸς λόρδος μὲ τὸν νον φόβου μάλλον ἢ εὐχαριστήσεως.

«Εἰς σέ.

— Καὶ πότε;

— Ὅταν θὰ πεθάνω.

— Ἀ, τότε δὲν ἐπιθυμῶ διόλου νὰ τα λάβω.

Ἦθελα καλλίτερα νὰ ζῆσετε γιὰ πάντα.

— Ναι, ἀλλὰ ἐπειδὴ αὐτὸ εἶνε ἀδύνατον θὰ ἔλθῃ τέλος πάντων μία ἡμέρα ποῦ θὰ γίνῃς σὺ κόμης Δόρινκουρ.»

Ὁ Κέδρικ ἀπέμεινε ἐπὶ τινὰς στιγμὰς σιωπηλός. Ἐβλεπε τὸ εὐρὸ τοπίον, τὰ ἀγροκήπια, τοὺς καλλιεργημένους ἀγρούς, τοὺς ὅπισθεν τῶν πυκνῶν δένδρων κεκρυμμένους οἰκίσκους, τὰ πράσινα λιβάδια, τὰς ὑπὸ ἐρείκης κεκαλυμμένας χέρσους καὶ τὸ χωρίον μὲ τὴν ἡρεμὸν ὄψιν, ὑπεράνω τοῦ ὁποίου ἠγεῖοντο αἱ πυργίσκοι τῆς ἐπαύλειος. Στενυχγὸς ἐλαφρὸς ἐξέφυγε τοῦ στήθους του.

«Τί σκέπτομαι;» ἠρώτησεν ὁ πάππος

«Σκέπτομαι τὰ λόγια ποῦ μοῦ εἶπεν ἡ Ἀγάπη μου.

— Καὶ τί σου εἶπε;

— Μοῦ εἶπεν ὅτι δὲν εἶνε εὐκόλῳ νὰ εἶνε κανεὶς πλούσιος ὅτι πολλὰ φορὲς οἱ ἄνθρωποι ποῦ ἔχουν πολλὰ χρήματα, λησμονοῦν ὅτι οἱ ἄλλοι δὲν ἔχουν, ἐν ᾧ ἔπρεπε νὰ το θυμοῦνται πάντα. Τότε ἐγὼ τῆς ὠμίλησα γιὰ σὰς τῆς εἶπα ὅτι σεὶς δὲν το λησμονεῖς αὐτὸ ποτὲ καὶ ὅτι γι' αὐτὸ εἶσθε τόσο καλὸς καὶ τόσο γενναιοδωρὸς. Εἶγες κ' ἐκείνη τὴν ἴδια γνώμη μ' ἐμένα καὶ γιὰ τοὺς ἄλλους πλουσίους ποῦ δὲν κάμνουν ὅτι κάμνετε σεὶς, ἔλεγεν ὅτι εἶνε πολὺ λυπηρὸν πρᾶγμα νὰ ἔχῃ κανεὶς τόσα πλοῦτη καὶ τόσην δύναμιν, νὰ μπορῇ νὰ κάμνῃ τόσα καλά καὶ νὰ ἐμποδίζῃ τόσα κακά, καὶ ὅμως νὰ μὴ φροντίξῃ ποτὲ γι' ἄλλον κανένα παρά γιὰ τὰν ἐαυτοῦ. Ἄχ, τί εὐτυχία! ἰδέτε γιὰ πόσους ἀνθρώπους θὰ ἠμάρτω ἐγὼ νὰ φροντίξω, ὅταν θὰ γίνω κόμης. Πόσοι ζοῦν εἰς τὰ κτήματά σας;»

Ἡ ἐρώτησις ἐπροξένησεν εἰς τὸν κόμητα ἀμηχανίαν. Πᾶν ὅτι προκειμένου περὶ τῶν ὑποτελῶν ἐφρόντιζε νὰ γνωρίξῃ ἡ Αὐτοῦ Ἐξοχότης ἦτο ποῖοι ἐπλήρωναν καλά εἰς αὐτοὺς μόνον ἐνοικίαζε τὰ κτήματα τοὺς δὲ ἄλλους τοὺς ἀφῆεν ἐξω.

«Ὁ Νέβικ ξέρει, ρώτησέ τον» ἐψιθύρισε, σύρυν τὸν φαῖον τοῦ μύστακα καὶ κρατηρῶν τὸ παιδίον μὲ ὕψος ἀμύχανον. «Πᾶμε τόρα» προσέειπε καὶ

σάν θα γίνης και σύ κόμης προσπάθησε να είσαι καλλίτερος αθλήτης από μένα — αν μπορούσης!»

Ἐμεινε σιγηλός καθ' ὄλον τὸ διάστημα τῆς ἐπιστροφῆς. Τῷ ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐπεξηγήσῃ πῶς αὐτός, ὁ ὅποιος οὐδέποτε εἰς τὴν ζωὴν του εἶχεν ἀγαπήσῃ κανένα, ἠσθάνετο τόσον ζωηρὰν ἔλξιν πρὸς τὸ παιδίον ἐκεῖνο. Τὸ πρῶτόν του αἰσθημα ἦτο ὑπερηφάνεια διὰ τὴν ὠραιότητα καὶ τὴν χάριν τοῦ Κέδρικ καὶ τὸ θάρρος τὸ ὅποιον ἀπέκνεον ὅλοι του αἱ πράξεις· ἀλλ' ἦτο πλέον ἡ ὑπερηφάνεια ὅ,τι ἠσθάνετο τώρα. Δὲν ἠδύνατο νὰ μὴ γελᾷσῃ μὲ τὸν ἑαυτὸν του συλλογιζόμενος πόσῃ εὐχαρίστησιν ἐδοκίμαζεν ἔχων τὸ παιδίον πλησίον του καὶ ἀκούων τὸν ἦχον τῆς φωνῆς του, καὶ πόσον κατὰ βάθος ἐπεθύμει νὰ τον ἀγαπᾷ καὶ ἐκεῖνο καὶ νὰ ἔχη καλὴν ἰδέαν περὶ αὐτοῦ.

«Εἶμαι τρελλός» ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν « ἄλλο πρᾶγμα τὸν ἔχω μ' ἑσέω νὰ ὑποθέσω.»

Ἐν τούτοις ἐγνώριζε καλῶς ὅτι ἡ πρὸς τὸ παιδίον ἐκεῖνο ἀγάπη του δὲν προήρχετο ἐκ γεροντικῆς ἰδιοτροπίας· ἂν ἤθελε δὲ νὰ προχωρήσῃ μέχρι τοῦ βάθους τῶν πραγμάτων, θὰ ἠναγκάζετο πιθανῶς νὰ ὁμολογήσῃ εἰς ἑαυτὸν ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὅποιον τὸν εἰλκυεν ἰσχυρῶς πρὸς τὸν ἔγγονόν του ἦσαν τὰ προτερήματα, τὰ ὅποια οὐδέποτε αὐτὸς ἔσχεν ἢ γενναϊότης, ἢ εὐλικρίνεια, ἢ θερμὴ τῆς καρδίας, ἢ ἀγάπη καὶ ἢ ἐμπιστοσύνη. — ὅλαι αἱ ἀρεταὶ αἱ ὅποιαι διέλαμπον καὶ εἰς τοὺς λόγους καὶ εἰς τὰς πράξεις τοῦ Κέδρικ.

ΚΓ'

Μίαν ἐβδομάδα περίπου μετὰ τὸν περίπατον τοῦτον, τὸ παιδίον, ἐπιστρέφον ἡμέραν τινα ἀπὸ τὴν οἰκίαν τῆς μητρὸς του, εἰσῆλθεν εἰς τὴν βιβλιοθήκην μὲ ἥθος περίφροντι καὶ ἀνήσυχον. Ἐκάθησεν εἰς τὴν ὑψηλόνωτον ἑδραν, εἰς τὴν ὅποιαν εἶχε καθίσει τὴν ἡμέραν ποῦ ἦλθε καὶ ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἀπέμεινε μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς προσηλωμένους ἐπὶ τῆς στάκτης τῆς ἐστίας, σύννευς, χωρὶς νὰ λέγῃ τίποτε. Ὁ κόμης τὸν ἐβλεπεν ἐν σιωπῇ, ἀπορῶν τί ἄρα γε νὰ τῷ συνέβῃ. Προφανῶς ὁ μικρὸς λόρδος κάτι σκουδαῖον ἐσυλλογίζετο. Ἐπὶ τέλους ἀνύψωσε τὴν κεφαλὴν.

«Ὁ Νέβικ ξέρει ὅλα ὅσα συμβαίνουν ἐδῶ; ἡρώτησε.

«Ἡ δουλειά του εἶνε νὰ τα ξυύρη» ἀπήντησεν ὁ κόμης. «Μήπως παρημέλησε τίποτε;»

Μολονότι θὰ ἤγετό τις νὰ πιστεύσῃ τὸ ἐναντίον, τίποτε δὲν ἠγχαρίστητε περισσότερον τὸν γηραιὸν λόρδον ἀπὸ τὸ ἐνδιαφέρον τὸ ὅποιον ἐδείκνυεν ὁ ἔγγονός του διὰ τοὺς ὑποτελεῖς. Οὐδέποτε τοῖς το ἔδειξεν αὐτὸς ὁ ἴδιος· ἀλλ' ἔχαιρε πολὺ βλέπων ὅτι αἱ σοβαρὰι σκέψεις συνυπῆρχον ἐντὸς τῆς βοστρυχώδους κεφαλῆς τοῦ Κέδρικ μὲ τὰς ἡδονικὰς

καὶ εὐχαρίστους αἱ ὅποια ἤρμοζον εἰς τὴν ἡλικίαν του.

«Ἰπάρχει ἓνα μέρος» εἶπε τότε τὸ παιδίον μὲ φρικτὴν ἐξωγραφημένην εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς του «ὑπάρχει ἓνα μέρος... ἡ Ἀγάπη μου το εἶδε... εἰς τὴν ἄλλη ἄκρην τοῦ χωριοῦ, ὅπου τὰ σπίτια εἶνε τὸ ἓνα ἀπάνω ἔς τὸ ἄλλο, καὶ τόσο παλῆά, ποῦ φαίνονται ἔτοιμα νὰ πέσουν. Μόλις ἔμπορεῖ κανεὶς νὰ αναπνεύσῃ μέσα εἰς αὐτὰ, τόσον εἶνε μικρὰ, χαμηλὰ καὶ ὑγρά, ὥστε δὲν ἔμπορουν νὰγοράσουν τίποτε ἀπ' ὅ,τι τοὺς χρειάζεται. Πολλοὶ ἔχουν πυρετὸ καὶ τὰ παιδιά πεθαίνουν. Ἄ, εἶνε φοβερόν! Ἰπρέπει νὰ γίνωνται κακοὶ ἄνθρωποι, ἔτσι καθὼς ζοῦν μὲ τὴν ἀθλιότητα. Εἶνε ἀκόμη οἰκτροτέροι ἀπὸ τὸ Μιχαῆλ καὶ τὴ Βιργίττα. Ἡ βροχὴ περνᾷ τὴ σκέπη τοὺς. Ἡ Ἀγάπη μου πῆγε σὲ μιὰ φτωχὴ ποῦ κατοικεῖ ἔς ἓνα ἀπ' αὐτὰ τὰ σπίτια καὶ ἔκλαιε ποῦ μου διηγεῖτο ὅστερα τί εἶδε ἐκεῖ μέσα!»

Μαργαρίται ὕψου ἔλαμπον καὶ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ μικροῦ λόρδου, ἐν ᾧ ἔκαμιν αὐτὴν τὴν διήγησιν. Τοὺς ἐσπόγγισε ζωηρῶς, κατήλθεν ἐκ τῆς ἑδρας του καὶ πλησιάζας ἐστηρίχθη ἐπὶ τῆς πολυθρόνας τοῦ κόμητος, θέτων τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ γόνατός του.

«Τῆς εἶπα» ἐξηκολούθησε μεδιῶν ἐν μέσῳ τῶν δακρύων του «ὅτι σεῖς δὲν θὰ ἠξέυρατε τίποτε ἀπὸ αὐτὰ καὶ ὅτι θὰ σὰς τὸ ἔλεγα· ὅτι βεβαίωτατα θὰ ἐκάμνατε ὅτι ἐκάμνατε καὶ διὰ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Χούγκ καὶ ὅτι ὁ Νέβικ θὰ ἐλησημόνησε νὰ σὰς εἰδοποιήσῃ.»

Ὁ κόμης παρετήρησε τὴν μικρὰν χεῖρα τὴν ἀποτειμένην ἐπὶ τοῦ γόνατός του. Ὁ Νέβικ δὲν εἶχε λησημόνησῃ διόλου νὰ τον εἰδοποιήσῃ καὶ πλέον ἢ ἀπαξ τῷ ὠμίλησε περὶ τῆς ἀθλίας καταστάσεως εἰς τὴν ὅποιαν εὐρίσκετο τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ χωριοῦ, τὸ γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα Π α λ ῆ ο σ π ι τ α. Ἠξέυρεν ὅτι αἱ οἰκίαι ἦσαν ἐτοιμόρροποι, ὅτι τὰ παράθυρα καὶ αἱ στέγαι μὲλις ἐκρατοῦντο· ὅτι τὸ ὕδωρ ἔρρεε κατὰ μῆκος τῶν τοίχων, ὅτι ἡ ἀσθένεια καὶ ἡ πτωχεία συγκατάβουν ἐκεῖ μετὰ τῶν πτωχῶν ἀνθρώπων. Ὁ κ. Μορδάουντ τῷ εἶχε παραστήσῃ ὅλ' αὐτὰ μὲ τὰ ζωηρότερα χρώματα τὰ ὅποια ἠδυνήθη νὰ εὔρη, ἀλλ' ἡ Ἐξοχότης Του εἶχεν ἀποκορύσῃ μετὰ ζωηρότητος τὴν ἰδέαν νὰ ἐπιφέρῃ ἔστω καὶ τὴν ἐλαχίστην βελτίωσιν εἰς τὴν ἀθλιότητα ἐκεῖνην. Ἐν τούτοις, παρατηρῶν τὴν μικρὰν χεῖρα τὴν ἀποτειμένην ἐπὶ τῶν γόνατων του, προχωρῶν δὲ ἀπὸ τῆς μικρᾶς χειρὸς μέχρι τῆς μικρᾶς χρηστῆς καὶ ἀνησύχου φυσιογνωμίας, ἡ ὅποια ἔκλινε πρὸς αὐτὸν, ἠσθάνθη μίαν κάποιαν αἰσχύνην δι' ἑαυτὸν καὶ διὰ τὰ Παληρόσπιτα τοῦ Δόρινκουρ.

ραψάν μετά του κόμητος καὶ τὸ εἶπε τὸ παιδί πού μου ἔλεγον ;

— Ναι, Κωνσταντία, αὐτὸ εἶπε ἀπήντησεν ὁ κόμης. « Δόρθε Φωλεροῦ, εἶπε ἡ θεία σου, ἡ Λαίδη Λώρριδαλ.

— Τί κάμνετε, θεία μου ; » εἶπεν ὁ Κέδρικ προτινῶν τὴν μικρὰν τοῦ χεῖρα

Ἡ λαίδη Λώρριδαλ ἔθηκε τὴν ἰδικήν της ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ παιδίου, παρετήρησεν ἐπὶ τινὰ δευτερόλεπτα τὸ ὄρατον πρόσωπον, τὸ ὅποιον ἦτο ἐστραμμένον πρὸς αὐτήν, κατόπιν το ἐνηγκαλίσθη καὶ το κατεφίλησε θερμῶς.

« Εἶμαι ἡ θεία σου Κωνσταντία » εἶπεν « ἀγαπούσα πολὺ τὸν ἀγαπητόν σου πατέρα καὶ βλέπω ὅτι τοῦ ὁμοιάζεις πολὺ.

— Εἶμαι εὐτυχὴς πού μου λέγουν ὅτι του μοιάζω » εἶπεν ὁ Κέδρικ « γιατί ὅλοι τον ἀγαποῦσαν, νομίζω, ὅπως καὶ τὴν Ἀγάπη μου. Μάλιστα, εἶμαι πολὺ εὐτυχὴς. . . θεία Κωνσταντία. »

Τὰς δύο τελευταίας λέξεις ὁ Κέδρικ προσέθηκε μετὰ τινὰς στιγμὰς δυσταμοῦ.

Ἡ λαίδη Λώρριδαλ κατεβέληθη.

Ἐκλινε πρὸς αὐτόν, τὸν ἠσπασθη ἐκ νέου καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἐγένοντο φίλοι.

« Δὲν γίνεται καλλίτερος » εἶπε μετὰ τινὰς στιγμὰς πρὸς τὸν ἀδελφόν της « εἶνε τὸ πλεῖον εὐμορφο παιδί ἅπ' ὅσα εἶδα ἐς τὴ ζωὴ μου.

— Πραγματικῶς ἀπήντησε σοβαρῶς ὁ κόμης « εἶνε αρκετὰ εὐμορφο παιδί. Περνοῦμε πολὺ καλὰ μαζί » προσέθεσε « Νομίζεις ὅτι εἶμαι ὁ καλλίτερος καὶ ὁ τρυφερώτερος τῶν φιλανθρώπων καὶ ἐξομολογοῦμαι, Κωνσταντία, πρῶγμα τὸ ὅποιον ἄλλως τε θὰ ἐνοοῦσες μόνη σου καὶ ἂν δὲν σοῦ το ἔλεγα, ὅτι κοντεύω νὰ γίνω τρελλὸς γι' αὐτόν.

— Τί ἰδέαν ἔχει γιὰ σένα ἡ μητέρα του ; » ἠρώτησεν ἡ λαίδη Λώρριδαλ, βάλλουσα κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸν σκοπὸν κατὰ τὴν συνήθειάν της.

« Δὲν τὴν ἠρώτησα » ἀπήντησεν ὁ κόμης ἀποτόμως.

« Θέλω νὰ εἶμαι εὐχάριστη μαζί σου, Ἐδουάρδε, καὶ θὰ σοῦ εἶπω εὐθὺς ἀμέσως ὅτι δὲν ἐπιδοκιμάζω τὴν διαγωγὴν σου. Ἐχω σκοπὸν νὰ ὑπάγω νὰ ἐπισκεφθῶ τὴν κυρίαν Ἐρρολ καὶ νὰ τὴν γνωρίσω πολὺ ἐκ τοῦ πλησίον. Ὅσα ἤκουσα νὰ λέγουν γι' αὐτὴ τὴν ἀτυχή γυναῖκα μὲ κάμνει νὰ ὑποθέσω ὅτι ὁ Κέδρικ εἰς αὐτὴν ὀφείλει τὰ περισσότερά του προτερήματα. Μέχρι τοῦ Λώρριδαλ ἔφθασεν ἡ φήμη ὅτι οἱ ὀποτελεῖς σὰς τὴν λατρεύουν.

— Αὐτὸν λατρεύουν » εἶπεν ὁ κόμης δεικνύων διὰ νεύματος τὸν μικρὸν λόρδον. « Ὡς πρὸς τὴν

κυρίαν Ἐρρολ εἰμπορεῖς νὰ τὴν ἴδῃς ἂν ἡ καρδιά σου σοῦ το ὑπαγορεύῃ. Εἶνε αρκετὰ εὐμορφο γυναῖκα, καθὼς θὰ ἴδῃς, καὶ ἀναγνωρίζω ὅτι της χραιστώ εὐγνωμοσύνην που ἔδωκεν ὀλίγην ἀπὸ τὴν ὀραϊότητά της εἰς τὸ παιδί της. Σοῦ ἐπαναλαμβάνω ὅτι εἰμπορεῖς νὰ ὑπάγῃς νὰ τὴν ἴδῃς » ἐκεῖνο πού ἐπιθυμῶ εἶνε νὰ μὴν πατήσῃ ἐκεῖνη τὸ πόδι της ἐδῶ, οὔτε νὰ με παρακαλέσῃς νὰ πάγω ἐγὼ εἰς τὸ σπίτι της ».

« Ἄν καὶ ἐξεφράζετο περὶ τῆς νύμφης του μὲ πολὺ πείσμα » εἶπεν ἡ λαίδη Λώρριδαλ πρὸς τὸν σὺζυγόν της, μεταδιβάλλουσα αὐτῷ τὴν συνδιάλεξιν ταυτην, « παρετήρησα ἐν τούτοις ὅτι δὲν τὴν μισεῖ πλέον τόσο πολὺ. Ἀπὸ τὸν καιρὸ που ἔχω καὶ τὸν ἴδω ἄλλαξε πολὺ ἠθικῶς καὶ ὅσον ἀπίστευτον φαίνεται αὐτὸ εἰς ἐκείνους πού τον ἐγνώρισαν ἄλλοτε, κοντεύει νὰ ἐξανθρωπισθῇ. Ἡ ἀγάπη τὴν ὅποιαν ἠσθάνθη πρὸς τὸ παιδίον ἐκεῖνο ἔκαμε τὸ θαῦμά της. Εἶδες πῶς τον ἀγαπᾷ καὶ ὁ Κέδρικ καὶ μὲ ποῖαν ἐμπιστοσύνην σκύπτει εἰς τὴν πολυθρόναν του καὶ ἀκουμβᾷ ἐπάνω εἰς τὸ γόνατόν του ; Τὰ ἴδια του τὰ παιδιὰ θὰ ἐπροτιμοῦσαν νὰ πλῆσιάζουν μίαν τίγριν παρά αὐτόν. »

Τὴν ἐπομένην ἡ Λαίδη Λώρριδαλ μετέβη πρὸς ἐπισκεψίαν της κυρίας Ἐρρολ.

« Ἐδουάρδε » εἶπε πρὸς τὸν ἀδελφόν της ἐπιστρέψασα : « εἶνε ἡ καλλιτέρα γυναῖκα πού εἶδα. Ἐχει μίαν φωνὴν πού ἀντηγεῖ σὰ μουσική. Ἄ, πρέπει νὰ τὴ εἶσαι πολὺ εὐγνώμων πού ἔκαμε ἐστὶ αὐτὸ τὸ παιδί. Τοῦ ἔδωκε τὴν καρδιά της καὶ τὴν ψυχὴν της καὶ κάμνει πολὺ ἄδικο πού δὲν τὴν καταπειθεῖς νὰ ἔλθῃ νὰ κατοικήσῃ μαζί σου. Ἐγὼ θὰ τὴν προσκαλέσω χωρὶς ἄλλο εἰς τὸ Λώρριδαλ.

— Δὲν θὰ θελήσῃ νὰ φήσῃ τὸ παιδί της » εἶπεν ὁ κόμης.

« Πολὺ καλὰ, τότε θὰ πάρω καὶ τὸ παιδί » εἶπεν ἡ Λαίδη Λώρριδαλ μειδιῶσα.

Ἄλλ' ἐγνώριζε κάλλιστα ὅτι ὁ ἀδελφός της δὲν θὰ ἤθελε ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ χωρισθῇ τὸν Κέδρικ, ἔδλεπε δὲ καθαρώτερον ἐσημεραὶ μέχρι ποίου σημείου ὁ πάππος καὶ ὁ ἐγγονος ἦσαν συνδεδεμένοι πρὸς ἀλλήλους πῶς εἶναι αἱ φιλοδοξίαι καὶ αἱ ἐλπίδες τοῦ κόμητος συνεκεντρώθησαν ἐπὶ τοῦ παιδίου καὶ πῶς τούτου ἡ τρυφερά καὶ ἄθωα φύσις τῷ ἀνταπέδιδε τὴν ἀγάπην μετ' ἐμπιστοσύνης καὶ καλῆς πίστεως.

[Ἔπεται συνέχεια]

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΙ ΚΑΙ Η ΑΛΙΕΙΑ ΤΩΝ

Ἡξεύρετε ὅτι οἱ μαργαρίται εἶνε ἀσθένεια, ἐνὸς εἶδους ἀστρακοδέρμων ;

Τοὺς ἐφρατᾶζετε ἴσως ὡς δροσιὰν ἀποκρυσταλλωθεῖσαν, ἢ τεμάχιον νέφους πετρωθέντος.

Τοιαύτη ἦτο ἄλλως τε ἡ γνώμη τῶν ἀρχαίων, οἱ ὅποιοι δυσχυρίζοντο μάλιστα ὅτι οἱ μαργαρίται ἦσαν ὡς οὐρανίων πτηνῶν.

Ἡ γέννησις τῶν μαργαριτῶν ἐν τούτοις, εἶνε πολὺ ὀλιγώτερον ποιητικὴ.

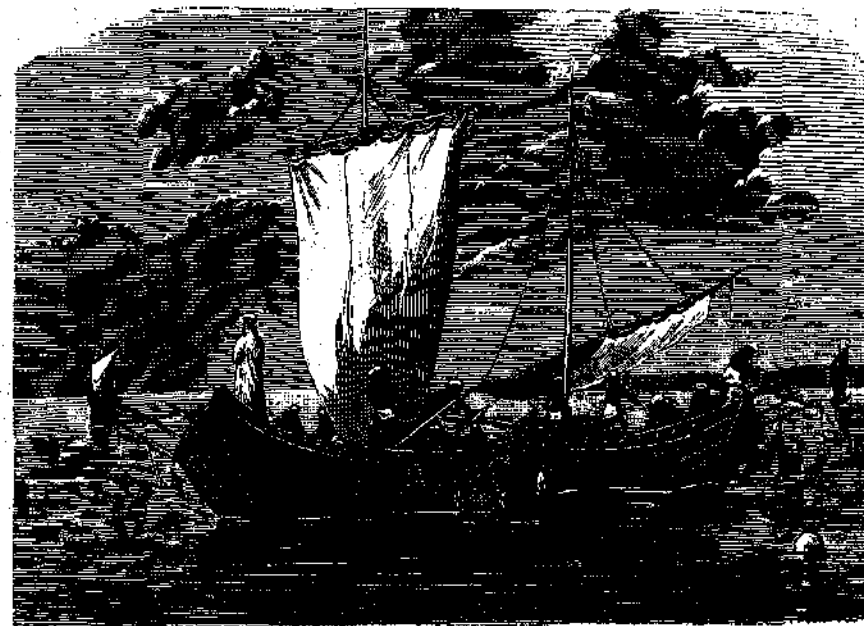
Οἱ μαργαρίται εὐρίσκονται συνήθως ἐντὸς

Τὸ ἐμπόριον τῶν μαργαριτῶν ἤκμα, ἴσως περισσότερο παρ' ὅσον σήμερον.

Ἄνθρωποι τὴν ἀπὸ τῶν πλείον τῶν τοῦ εἶδους τούτου τῆς πολυτελείας ἴσως δὲ καὶ

λίαν ἐπιτυχῆς ἀπομίμησις, δηλαδὴ ἡ κατασκευὴ ψευδῶν μαργαριτῶν, τοὺς ὁποίους κατασκευάζει ἡ βιομηχανία, ἐψύχρανε τὴν ἀγάπην πρὸς τοὺς ἀληθεῖς, ἀφ' οὗ ἡ μὲν διαφορὰ

ὡς πρὸς μὲν τὴν ὄψιν εἶνε δυσδιάκριτος, ὡς πρὸς δὲ τὴν τιμὴν πολὺ σημαντικὴ.

τῶν ὀστρέων, ἀλλὰ δύνανται νὰ εὐρεθῶσι καὶ ἐντὸς τῶν ἄλλων διεθῶν ὀστρακοδέρμων, ἀρκεῖ τὸ ἐν αὐτοῖς κατοικοῦν ζῶον νὰ παράγῃ μαργαρον.

Τὸ ὀστρακοδέρμον τὸ παράγον τοὺς καλλιτέρους μαργαρίτας λέγεται μαργαροεισφόρον ὄστρεον εἶνε δὲ ὁ μαργαρίτης ἐν αὐτῷ ἢ προσκεκολλημένος ἢ ἐλεύθερος.

Ἄν καὶ ὅλοι οἱ μαργαρίται ἔχουσι τὴν αὐτὴν καταγωγὴν ἐν τούτοις δὲν ἔχουσι πάντες τὴν αὐτὴν ἀξίαν ἢ μεγάλην ἢ μικρὰ τιμὴ των ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν μεγάλῃν ἢ μικρὰν ἀνταίγειαν τοῦ μαργάρου.

Ὁ ἀγοράζων μαργαρίτας πρέπει νὰ ἔχη πολὺ ἐξησκημένον τὸ βλέμμα του, ὅπως διακρίνη τὴν ἀξίαν αὐτῶν.

Πλὴν τῆς λαμπρῆς ἀνταύγειας οἱ μαργαρίται διὰ νὰ ἔχουν ἀξίαν πρέπει νὰ εἶνε ἢ ἐντελῶς στρογγύλοι ἢ νὰ ἔχουν σχῆμα ἀπιδίου.

Εἰς μαργαρίτης μετρίου μεγέθους ἔχων βάρος ἐνὸς κόκκου, τούτῃστι τὸ 53ον ἐνὸς γραμμαρίου ἀξίζει 1 φρ. μέχρι 3 φρ. ἔχων βάρος δύο κόκκων ἀξίζει 3 μέχρι 6 φρ. ἔχων βάρος τριῶν κόκκων 6 μέχρι 10 φρ. καὶ οὕτω καθεξῆς ἢ ἀξία του δηλονότι διπλασιάζεται ἐφ' ὅσον αὐξάνει κατὰ ἓνα κόκκον.

"Όλα τὰ μέρη δὲν παράγουσιν ἑξ ἴσου μαργαριτοφόρα ὄστρεα ὑπάρχουσιν ὄχθοι παράγοντες περισσότερα, καὶ ἄλλοι παράγοντες ὀλιγώτερα. Ἡ κυριώτερα δὲ ἀλεία τῶν μαργαριτῶν γίνεται ἐν τῇ Ἰνδικῇ θαλάσσει ἢ ἐν τῷ Περσικῷ κόλπῳ.

Ἐπιπλάτωνος μαργαριτὸς ὑπῆρξεν ἀνεκαθεν ἐν τῶν ὠραιότερων κοσμημάτων τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ Ἀσία ἐστὸλιξε δὲ αὐτῶν τὰ ἀγάλματα τῆς, ἡ ἀγάπη τῆς Κλεοπάτρας πρὸς αὐτοὺς ἔμεινε παροιμιώδης. Λέγεται — εἶνε ὁμῶς ἀπίθανον — ὅτι διέλυσε ἐπὶ ὄχθου δύο μαργαριτῆς ἀξίας τεσσάρων ἑκατομμυρίων σημερινῶν δραχμῶν καὶ ἔπειτα ἐπὶ τὸ ὑγρὸν ἐκείνο.

Ἐπιπλάτωνος μαργαριτῆς ἐπὶ τῆν Σερβηλίαν, τὴν ἀδελφὴν τοῦ Κατόνου μαργαριτῆ, τὸν ὅποιον εἶχε ἀγοράσῃ ἀντὶ 1,200,000 φρ. Ἐν Βυζαντίῳ οἱ αὐτοκράτορες ἐκόσμου διὰ μαργαριτῶν τὰ ἐπιπλάτωνος καὶ αὐτὰ τὰ συνήθη. Τὸν μεσαίωνα ἐγένετο χρῆσις αὐτῶν εἰς χρυσοχοικὰ ἔργα.

Βραδύτερον ὁ ἄγγλος Βουγιγκκαμ ἐπὶ ἑνὸς ἐνδύματός του ἐφόρει κεντημένους μαργαριτῆς ἀξίας 300,000 φρ. τῷ δὲ 1680 γενουήσιος τις ὀνόματι Σμερρία προσέφερεν εἰς τὸν Λουδοβικὸν ΙΔ' μαργαριτῆν βάρους ἑκατὸν κόκκων.

Ἐπιπλάτωνος οὗτος μαργαριτῆς εἶχε σχῆμα ἀνθρώπου. Τὰ ὄπλα καὶ τὰ ἄλλα του παραρτήματα ἦσαν ἐκ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου. Παρίστανε δὲ τὸ σύνολον στρατιωτικῆν ὀπλισμένον ἐν μίῳ πολεμικῶν ἐμβλημάτων.

Ἡ μεγάλη τιμὴ τῶν μαργαριτῶν ἦτο ἐπιπλάτωνος νὰ παρακινήσῃ τοὺς βιομηχάνους εἰς μίμῃσιν αὐτῶν. Τῷ 1680 τυχαίως εὗρέθη ὑλικὸν πρὸς κατασκευὴν ἀπομιμήσεως αὐτῶν. Μικροπωλητῆς τις κομβολογιῶν ἐπιστρέψας ἀπὸ τοῦ ψάρευμα ἔθεσε ἐντὸς κάδου τοὺς λευκίσκους τοὺς ὁποίους εἶχε συλλάβῃ (εἶδος μικρῶν ἰχθύων με ἀργυροσιδῆ καὶ λαμπρὰ λέπια) διὰ νὰ μείνουν ζωντανοὶ μέχρι τῆς ὥρας καθ' ἣν ἔμελλε νὰ τοὺς τρυφάνισῃ. Παρητήρησε δὲ ὅτι τὸ νερὸν ἐγένετο ἀργυροστελεπὸν ἀπὸ τὰ λέπια, τὰ ὅποια ἀπσοπῶντο ἐκ τῶν ἰχθύων. Τῷ ἦλθε λοιπὸν τότε ἡ ἰδέα νὰ ζύση αὐτὰ καὶ νὰ σχηματίσῃ ζύμην, τὴν ὅποιαν ἐθῆκεν ἐντὸς μικρῆς ὑαλίνης σφαιρας. Οὕτω ἐσχηματίσθη μαργαριτῆς ὁμοειδῶν ἄρκετὰ με ἀληθινῶν.

Ἐπιπλάτωνος καὶ ἄλλοι πολλοὶ τρόποι πρὸς ἀπομίμῃσιν τῶν μαργαριτῶν ἀλλ' οὐδεὶς δίδει

τὴν ἀνταύγειαν καὶ πρὸ πάντων τὸ βάρος τῶν ἀληθῶν μαργαριτῶν.

Ἐπιπλάτωνος δὲ καὶ πῶς γίνεται ἡ ἀλεία αὐτῶν.

Οἱ ἀλείεις ἀπ' οὗ βεβαιωθῶν τοῦ ὑπάρχοντος μαργαριτοφόρα ὄστρεα ἀρχίζουν τὴν ἀλείαν τὸν Φεβρουάριον, τελειῶνουν δὲ αὐτὴν τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Ἀπριλίου. Τὸ πλήρωμα τῶν πλοίων ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸν πλοίαρχον καὶ ἀπὸ εἰκοσιν ἀνδρας, ἐκ τῶν ὁποίων δέκα εἶνε κωπηλάται καὶ δέκα δῦται. Ὄταν φθάσουν εἰς τὸν ὄχθον, οἱ δῦται ἀρχίζουν ἀλληλοδιαδοχῶς τὸ ἔργον των. Καταδύνονται τῇ βοηθεία μεγάλης πέτρας δεμένης εἰς σχοινίον. Ἡ βάρεια ἐκείνη πέτρα συμπαράσχει ταχέως τὸν δῦτην εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης. Ἐκαστος ἐξ αὐτῶν εἶχε προσέτι μεθ' ἑαυτοῦ δίκτυον ὅπως ἐναποθέτη τὰ συλλεγόμενα ὄστρεα, καὶ σχοινίον, τοῦ ὁποίου τὸ ἄκρον εἶνε δεμένον ἐπάνω εἰς τὸ πλοῖον.

Ἐπιπλάτωνος δῦτης φθάσας εἰς τὸ βάθος τοῦ ὕδατος γεμίζει τὸ δίκτυον τὸ ὁποῖον εἶχε προσρημοσμένον εἰς τὸν λαμπρὸν του ὄστρεον γρηγορώτερα δύναται με τὰ ὄστρεα τὰ ὅποια εὕρισκε πλοῖον του, ἔπειτα δίδει τὸ σύνθημα με τὸ σχοινίον καὶ τὸν ἀνασύρου ἐπάνω.

Ἡ ἐργασία εἶνε κοπιωδέστατη: οἱ δῦται πάσχουν συχνὰ ἀιμορραγίαν τῆς ρινός, τοῦ στόματος, τῶν ὠτων ἐνίοτε μάλιστα προσβάλλονται ἀπὸ ἀποπληξίαν. Οἱ δυστυχεῖς οὗτοι ἀνθρώποι, καὶ ἐάν δὲν καταφαγωθῶσιν ἀπὸ τοὺς καρχαρίας, οἵτινες περιφέρονται ἀκαταπαύστως εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα, ἀποθνήσκουν νεοί, ἔχοντες τὸ σῶμα κεκαλυμμένον ἀπὸ πληγῶν καὶ ἐντελῶς τυφλοί.

Ἐπιπλάτωνος ἀπ' οὗ φορτωθῆ τὸ πλοῖον με μαργαριτοφόρα ὄστρεα ἀποδοῖσθαι αὐτὰ εἰς τὴν ξηρᾶν, ἐκεῖ δὲ ἀφίνονται μέχρις ὅτου σάπισουν, γίνεται δὲ τοῦτο διότι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὰ ὄστρεα ἀνοίγονται εὐκόλως χωρὶς νὰ χαλάσῃ οἱ μαργαριτῆται. Ἀλλ' ἡ δυσωδία τὴν ὅποιαν ἀναδίδουν τὰ ὄστρεα γίνεται αἰτία φοβερῶν ἀσθενειῶν ὄχι μόνον εἰς τοὺς ἀλείεις ἀλλὰ καὶ εἰς ὄλον ἐκεῖ τὸν τόπον. Ἐπειτα καθαρῶνται οἱ μαργαριτῆται, σιλιβόνονται με κόνιν μαργαριτῶν, ταξιθετοῦνται κατὰ τὸ μέγεθος αὐτῶν ἢ τὴν ὠραιότητα, καὶ τέλος ἀποστέλλονται εἰς τὰ μεγάλα κέντρα ὅπου γίνεται χονδρικῶς ἡ πώλησις αὐτῶν.

ΦΙΛΟΞΕΙΟΣ

Η ΑΡΓΕΙΑ ΤΕΛΕΣΙΛΛΑ

[Διήγημα ἐκ τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς ἱστορίας]

[Συνέχεια καὶ τέλος ἴδε σελίδα 118]

Ὄταν ἡ Τελεσίλλα ἐπιστρέψεν εἰς τὸ κύριον χωρίσμα τῆς σκηνῆς εὗρε τὸν Κλεομένην ἐκτός ἑαυτοῦ ἐκ τῆς χαρᾶς. Με πυρετώδη παραφροσίν ἐδίδοε διαφόρους διαταγὰς ὅπως διακοσμήσῃ μεγαλοπρεπῶς τὴν σκηνήν, στολίσει αὐτὴν με ἄνθη καὶ στέψῃσιν τὴν κεφαλὴν του με στέφανον ἐκ ῥόδων. Ἀπεκάλει με φωνὴν θωπευτικὴν τὴν Τελεσίλλαν: σύζυγόν του. Ἐπειτα ἔκαμε σπονδὰς εἰς τὸν Ὑμέσιον καὶ τὴν Ἀφροδίτην ψιθυρίζων ἀσαφεῖς καὶ ἀκατάληπτους λέξεις.

Ἐπιπλάτωνος τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰς τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ σπαρτιατικοῦ στρατοῦ ἐζήτησε νὰ ἴδῃ τὸν Κλεομένην, ὅπως τῷ δημήτρῃ περι σαβαροῦ ζητήματος. Ὁ Κλεομένης ἐξῆλθε τῆς σκηνῆς βλασφημῶν καὶ φωνάζων, ἀπ' οὗ δὲ συνεννοήθη με τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἀξιωματικούς καὶ ἔδωκε διαταγὰς τινὰς ἐπαγγέλλων εἰς τὴν σκηνήν, καὶ διηυθύνθη πρὸς τὴν Τελεσίλλαν.

Αὕτη ἐκείτο ἐπὶ τῆς κλίνης ἀλλ' ἐκείτο ὠχρὰ, ἡσυχος, με ὀφθαλμούς ἀνοικτούς καὶ χεῖλη σπασμωδικῶς συνεσταλμένα.

Ὁ βασιλεὺς τῶν Σπαρτιῶν εἰς τὴν θέαν αὐτῆς ἐξέβαλε φοβερὰν κραυγὴν καὶ ἠναγκάσθη νὰ στηριχθῆ διὰ νὰ μὴ πέσῃ.

Ἡ Τελεσίλλα ἦτο νεκρά. Ἀπὸ τὸ στόμα τῆς ἔρρε κρουνὸς αἵματος, ὁ ὅποῖος τρέχων ἐπὶ τῆς σιαγόνας καὶ τοῦ τραχήλου τῆς, περιελίσσετο ὡς ὄφις ἐπάνω εἰς τὸ γυμνὸν καὶ χιονόλευκον στῆθος τῆς. Εἶχεν ἀποκόψῃ τὴν γλῶσσαν τῆς με τοὺς ὀδόντας τῆς καὶ ἐπνίγη ἀπὸ τὸ ἴδιον τῆς αἷμα, ὅπως ἔπραττον οἱ Ἑλλώτες, ζητοῦντες διὰ τοῦ θανάτου των ν' ἀποφύγουν τὰς βασάνους τῆς σκληρᾶς τῶν δουλείας.

Εἰς τὴν κραυγὴν τοῦ βασιλέως ἐτρέξαν ὄλοι οἱ φύλακες καὶ εὗρον αὐτὸν ἰστάμενον πρὸ τῆς κλίνης με χεῖρας ὑψωμένας, με πρόσωπον ἠλωιωμένον, με ὀφθαλμούς βλοσυρούς ὅσοι ἤτινεν τὸ πτώμα με λυσσώδη ἔκφρασιν.

"Ὄταν συνῆλθεν ἐπὶ τέλος:

— Σαλπῖσατε ἀμέσως τὸ ἀνακλητήριον! ἐφώνησεν. Ὁ Ἀρίστην ὅς ἐπιστρέψῃ με ὄλον τὸν στρατὸν εἰς τὴν Σπάρτην! Μόνον οἱ σω-

ματοφύλακες μου ὅς ἔλθουν μαζί μου εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἥρας!

Μετ' ὀλίγον ἤκουοντο πανταχόθεν σαλπῖσματα, ὅτι οἱ στρατιῶται διέλυσαν καὶ τὴν σκηνὴν του, ὁ Κλεομένης ἀνέκραξε:

— Μόνον τὴν σκηνὴν διαλύσατε ἀφήσατε ὄλα τὰλλα καὶ τοὺς αἰχμαλώτους δεμένους. Νὰ μὴ φονεύσετε κανένα! . . .

Τὸ κύριον μέρος τοῦ στρατοῦ διευθύνθη πρὸς τὴν Σπάρτην, ἐν ᾗ ὁ Κλεομένης ἐσπευδε ταχέως πρὸς βορρᾶν, πρὸς τὸ ἱερόν τῆς Ἥρας, τὸ ὁποῖον ἐκεῖτο μεταξὺ τῶν Μυκηναίων καὶ τοῦ Ἄργους. Οἱ μετ' αὐτοῦ στρατιῶται ἐνόησαν ὅτι ὁ βασιλεὺς των εἶχε παραφροσίν.

Φθάσας εἰς τὸν ἱερόν τόπον ὁ βασιλεὺς ἐζήτησε νὰ κάμη θυσίαν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τῆς θεᾶς, ἐπειδὴ ὁμῶς ὁ ἱερεὺς δὲν ἐπέτρεπε τοῦτο, ὁ Κλεομένης διέταξε νὰ τον δέσῃσιν καὶ νὰ τον μαστιγώσῃσιν μέχρι θανάτου. Κατόπιν ἐτέλεσε τὴν θυσίαν ἑ ἴδιος, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν ναόν, ὅπου εὕρισκετο τὸ ἄγαλμα τῆς Ἥρας. Ἐκεῖ ἠσπασθη τὸν πέπλον τῆς θεᾶς καὶ ἐνηγκαλίσθη αὐτὴν ψιθυρίζων περιπαθῶς:

— Ὄ Τελεσίλλα! πόσον εἶσαι ὄραία!

Ἐκείθεν δὲ ὤρμησεν ἐν σπουδῇ πρὸς τὴν Σπάρτην! . . .

Ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἄργους Κόνων εἶχε λάβῃ τὸν ὄσκον τοῦ Κλεομένου καὶ ἀνεκοίνωσεν αὐτὸν εἰς τὸ πλῆθος, τὸ ὁποῖον μείναν ἄγρυπνον ὄλην τὴν νύκτα ἐν φοβερῇ ἀγωνίᾳ κατελήφθη ἀπὸ μεγάλην χαράν, ὅτι ἔμαθε τὴν ἀπροσδόκητον εἶδησιν. Πρὶν ἀνατεῖλῃ ὁ ἥλιος ὄλη ἡ πόλις τοῦ Ἄργους ἐγνώριζεν ὅτι οἱ Σπαρτιῶται ἀνεχώρησαν. Ὄλοι δὲ ἐτρέξαν εἰς τὸ ἐγκαταλειφθὲν στρατόπεδον διὰ νὰ μαθουν τὴν τύχην τῶν αἰχμαλώτων.

Εὗρον ὄλου: δεσμίους, ἐξῆπλωμένους εἰς τὸ ἔδαφος. ἔλυσαν δὲ παρῆυθις τὰ δεσμά των. Τινὲς τῶν Ἄργεϊων προχωρήσαντες μέχρι τοῦ τόπου ὅπου ἐκεῖτο ἡ σκηνὴ τοῦ Κλεομένου ἐλύσαν τὸν Εὐξενίδη καὶ εὗρον τὸ πτώμα τῆς

Τελεσίλλης, εξηλωμένον επί τῆς βασιλικῆς κλίνης.

Ὁ Εὐξενίδης μόλις ἠλευθερώθη ἀπὸ τὰ δεσμά του καὶ ἠδυνήθη νὰ κινήσῃ τὰ μουδιασμένα μέλη του, ὄρμησε πρὸς τὸν νεκρὸν τῆς συζύγου του καὶ ἤρχισε νὰ θρηγῇ με ἀπελπισίαν.

Ἐπὶ πολὺ ἔμεινεν ἀναγκυλιζόμενος τὸ σῶμα τῆς Τελεσίλλης καὶ ἔβρεχεν αὐτὸ με τὰ δάκρυά του. Ἐπὶ τέλους ἠγέρθη καὶ στραφεὶς πρὸς τὸ πλῆθος, τὸ ὁποῖον εἶχε συναθροισθῆ περὶ καὶ ἴστατο με σιωπὴν καὶ εὐλάβειαν εἶπε:

— Ἀργεῖοι! τὸ ἐξοχώτερον γυναικεῖον πλάσμα, τὸ ὁποῖον ἐγέννησεν ἡ πατρίς μας, ἀπέθανε. Με τὴν ζωὴν τῆς ἠγόρασε τὴν ἐλευθερίαν σας. Ἐνθυμεῖσθε πάντοτε τὸ παράδειγμα τῆς. Ἄς κατασκευάσωμεν πρὸς τιμὴν τῆς μνημεῖον διὰ νὰ μάθουν καὶ οἱ μεταγενέστεροι τί ἔπραξε μία ἥρωὶς ὅταν ἡ πατρίς ἐκινδύνευε.

Τὸ σῶμα τῆς Τελεσίλλης μετεκομίσθη εἰς τὴν οἰκίαν τῆς, ἐκεῖ δὲ ἔμεινεν ἐκτεθειμένον ὅλην τὴν ἡμέραν ἐπὶ τοῦ νεκρικοῦ φερέτρου κατετέθησαν ἑκατοντάδες στεφάνων καὶ ἀπειρο κλάδοι μύρτων.

Εἰς τὸν περιφημότερον ἀγαματοποιὸν τοῦ Ἀργους ἐδόθη παραγγελία νὰ κατασκευάσῃ μαρμαρίνον ἀνδριάντα τῆς ἡρώδος, νὰ ἐργάζεται δὲ νυχθημερόν διὰ νὰ γίνῃ τὸ ἔργον ταχέως.

Μετὰ δύο ἡμέρας ἐγίνε μεγαλοπρεπέστατα ἡ κηδεία τῆς νεκρᾶς τὸ σῶμά της ἐκάλῃ ἐπὶ γιγαντιαίας πυράς. Ὁ δ' Εὐξενίδης συνέλεξε τὴν τέφραν καὶ ἐφύλαξεν αὐτὴν ἐντὸς χρυσοῦ δοχείου.

Ὅτε ἐτελείωσεν ἡ κατασκευὴ τοῦ ἀνδριάντος ἐγίναν τὰ ἐγκαίνιά του μετὰ πρωτοφανοῦς μεγαλοπρεπείας. Ἐμπρὸς ἔβαινον σαλπικταί, ἔπειτα δὲ ἠκολούθει ἀπειρον πλῆθος με στεφάνους καὶ ἄνθη τὰ ὁποῖα ἐμελλον νὰ καοῦν εἰς τὴν πλατεῖαν πρὸς τιμὴν τῆς Τελεσίλλης.

Ὡραῖος ἐφαίνετο ἐπὶ τῆς πλατείας ὁ ὑπὸ τῶν ἀκτῖνων τοῦ ἡλίου φωτιζόμενος ἀνδριάντ τῆς ἡρώδος. Ἐφόρει βραχῦν δωρικὸν χιτῶνα, εἰς δὲ τὴν χεῖρά της ἐκράτει περικεφαλαῖαν, πρὸς τὴν ὁποῖαν εἶχεν ἐστραμμένους τοὺς ὀφ-

θαλμούς, καὶ τὴν ὁποῖαν ἠτοιμάζετο νὰ θέσῃ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς της.

Εἰς τὸ κάτω μέρος τοῦ μνημείου, ἐπὶ τοῦ βάθρου, ὁ Εὐξενίδης διέταξε νὰ κατασκευασθῇ μικρὸν ἀνάγλυφον εἰς τὸ ὁποῖον παριστάνετο ὁ ἀποχαιρετισμὸς τῆς Τελεσίλλης ἀπὸ τοῦ συζύγου της.

Τὸ μνημεῖον τοῦτο τῆς Τελεσίλλης διετηρήθη πολλοὺς αἰῶνας, ἀντίσχε δὲ εἰς πολλοὺς πολέμους καὶ καταστροφὰς καὶ ἐθαυμάσθη ἀπὸ πολλὰς μυριάδας ἐλλήνων ἢ δὲ ἐπιγραφῆ, τὴν ὁποῖαν ὁ Εὐξενίδης διέταξε νὰ χαραῖξωσιν ὑπ' αὐτὸ, περιεσώθη ὡς ἐκ θαύματος μέχρι τῶν ἡμερῶν μας, ἐξ αὐτῆς δὲ μαυθάνομεν ὅτι εἰς τὴν ἀρετὴν τῆς συζύγου τοῦ ἀφιέρωσε τὸ μνημεῖον ἐκεῖνο ὁ δυστυχῆς σύζυγος.

Ἄλλ' ἐν ᾧ οὕτω ἐτιμᾶτο ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ αὐταπαρνησία, τί ἔπραττεν ὁ βασιλεὺς τῆς Σπάρτης Κλεομένης;

Αὐτὸς ἐκυλίετο μανιώδης ἐπὶ τῆς κλίνης του ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων τῆς Σπάρτης. Δύο δούλοι μόλις καὶ μετὰ βίας κατάρθουν νὰ τὸν κρατήσουν, διότι ἤθελε νὰ σηκωθῇ καὶ νὰ ὀρμήσῃ πρὸς τὸ παράθυρον.

— Θεοί, τί θὰ γίνω, ἐκραύγαζεν εἰς τὴν παραφροσύνῃν του. Με κατηγοροῦν διὰ τὸ Ἄργος... Ἄ! αἱ Ἐρινύες με καταδικαίουν!... Οἱ νεκροὶ Ἀργεῖοι... καί μενοι... με καταρῶνται ἐμὲ τὸν δῆμιόν των!... Ἡ Τελεσίλλα... πόσον ὠραία καὶ ἦτο... καὶ ὅμως εἶνε νεκρά... τὸσον ὠραία καὶ νεκρά... καὶ εἶμαι ἐγὼ ὁ φονεὺς της...

Εἰς στιγμὴν δὲ ἐξάφως μεγάλῃς πηδήσας ἀπὸ τῆς κλίνης ἀπέθησε με ὑπεράνθρωπον δύναμιν τοὺς δούλους καὶ δραμῶν εἰς τὸν τοῖχον ἤρπασεν ἐν ζήφῳ, τὸ ἐνέπηξεν εἰς τὴν κοιλίαν του ἀπὸ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω καὶ ἀμέσως ἐξεχύθησαν ὅλα τὰ ἐντόσθιά του.

Ἄφρὸς αἱματομένος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ στόματος του. Κατέπεσε κάτω εἰς παλμὸς συνεκλόνησε τὸ σῶμά του ὁ Κλεομένης ἦτο νεκρός.

Οὐδείς ἐκλαυσε διὰ τὸν θάνατόν του. Ὅλοι ἐπανηγύρισαν αὐτόν ὡς ἀπελευθέρωσιν ἀπὸ ἀπανθρώπου τυράννου, μολύνατος τὴν τιμὴν τῆς πατρίδος του.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΕΙΜΑΡΜΕΝΟΣ

Κατ' ἐλευθέριον διασκευῆν ἐκ τοῦ γερμανικοῦ

ΟΛΙΓΟΝ ΑΠ' ΟΛΑ

Ὁ τρίπους τῆς νίκης τῶν Πλαταιῶν.

Ὅτε οἱ Ἕλληνες κατετρόπωσαν ἐν Πλαταιαῖς τοὺς Πέρσας εὖρον πλουσιωτάτην καὶ ποικίλην λείαν κληθῆς χρυσοῦ καὶ ἀργύρου εἰς νομίσματα, σκευὴ, κοσμήματα, ὅπλα, ἵππους, καμήλους, τάπητας καὶ πολλὰ ἄλλα. Τοῦ θησαυροῦ τοῦτου τὸ ἐν δέκατον ἀφιέρωσαν οἱ Ἕλληνες εἰς τὸν ἐν Δελφοῖς ναόν, ἐξ αὐτοῦ δὲ κατασκευάσθη ἐκεῖ τρίπους χρυσοῦ ἐπὶ τρικεφάλου χαλκοῦ ὄψεως ἱστάμενος. Ὁ Πausanias, τὸν ὁποῖον ἔκτοτε εἶχεν ἀρχίσῃ νὰ ζαλιζῇ ἡ φιλοδοξία, διέταξε νὰ χαραῖξωσιν ἐπὶ τοῦ τρίπουδος τὸ ὄνομά του. Ἄλλ' οἱ ἔφοροι τῆς Σπάρτης μαθόντες τοῦτο διέταξαν νὰ φαιρῆθῇ ἡ ἐπιγραφὴ ἐκεῖνη, ν' ἀναγραφοῦν δὲ τὰ ὀνόματα ὄλων τῶν πόλεων ὅσαι συνετέλεσαν εἰς τὴν κατατρώσιν τῶν Περσῶν, καὶ ταιουτοτρόπως ὁ τρίπους ἀνεδείχθη ἀφιέρωμα οὐχὶ ἐνὸς ἀνδρός ἀλλὰ τῆς Ἑλλάδος ὅλης.

Κατὰ παράδοξον τύχην τὸ ἀφιέρωμα τοῦτο διεσώθη μέχρι τῶν ἡμερῶν μας, ἐν μέρει τοῦλάχιστον. Ὅτε ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἐκτίσε τὴν Ὀ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΤΡΙΠΟΥΣ ΤΗΣ ΝΙΚΗΣ ΤΩΝ ΠΛΑΤΑΙΩΝ ταριχτηθῆ μετὰ τῶν φίλων τῆς « Διαπλάσεως ».

Ἐχεῖ καὶ ἡ κωφευαρία τὰ καλά της.

Ὁ Δασάλ, ὁ συγγραφεὺς τοῦ Ζιλ-δ'Αλ, τοῦ ὁποῖου τὴν διὰ παιδίαν ἐκδοσὴν θὰ ἔχωσιν ἴσως ἀναγνώσταινες τῶν φίλων μας, ἦτο τὸσον κωφὸς ὥστε μόλις τῆ βοηθεῖα ἀκουστικοῦ κέρατος ἤδυνετο ν' ἀκούσῃ. Μεθ' ὅλην ὅμως τὴν πάθεισιν ταύτην ἦτο εὐθυμώτατος, ἢ δὲ εὐθυμία του δὲν ἦτο ἐστερημένη καὶ κεντροχειρίας.

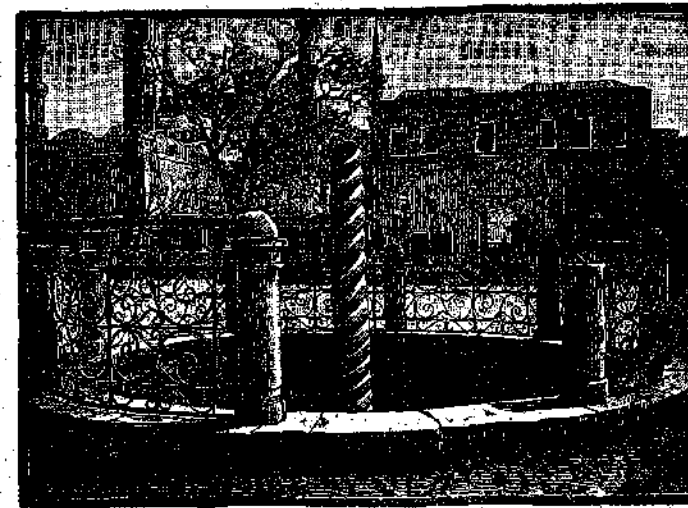
— Αὐτὸ ἐδῶ εἶνε ὁ εὐεργέτης μου! Ἐλεγεν ἐργαζόμενος τὸ ἀκουστικὸν κέρατ ἐκ τοῦ θυλακίου του. Πηγαίνω εἰς ἓνα σπίτι βλέπω νέα πρόσωπα· ἐλπίζω ὅτι θὰ εὐρεθῶν καὶ μερικά ἐξομνοὶ ἄνθρωποι τότε βγάξω τὸ κέρατ καὶ το θέτω εἰς τ' αὐτί μου. Ἄλλ' ἂν πισθῶ ὅτι εἶνε ἀνόητοι καὶ ἐτι λέγουσι ἀνοησίας, βάζω τὸ κέρατ εἰς τὸ θυλάκιόν μου καὶ λέγω μέσα μου: « Ἄν μπορῆτε, κάμετέ με νὰ πληξῶ με τὰς ἀνοησίας σας! »

Οἱ παλμοὶ τῆς καρδίας

Ἐξέρρετε ἀρὰ γε πῶσας φορές ἐκτύπησεν ἀπὸ τὴν στιγμὴν τῆς γεννήσεώς του ἡ καρδιὰ ἀνθρώπου φθάσαντος μέχρι τοῦ ἐννενηκοστοῦ ἔτους αὐτοῦ; Εἰς περιφημὸς ἰατρὸς ἔκαμε τὸν ὀπλολογισμὸν καὶ εὗρε δύο δισεκατομμύρια ὀκτακόσια δύο ἑκατομμύρια καὶ διακοσίας τεσσαράκοντα χιλιάδας παλμῶν, ὑπολογισμῶν ἐξήκοντα παλμῶν εἰς ἕκαστον λεπτόν.

Καινούργια πασχέδι

Ἀνεγνωμεν κάπου ὅτι πάλαι ποτὲ γάλλοι στρατώται ἐν Ἀλγερίᾳ ὅταν εὕρισκοντο εἰς βαλτώδες

μέρος καὶ δὲν εἶχον ποῦ νὰ καταθήσονται διὰ νὰ ἀναπαυθῶν, ἐκαθήμενοι ἐπὶ τῶν γονάτων ἀλλήλων σχηματίζοντες κύκλον οὕτως ὥστε ὁ τελευταῖος στρατιώτης εὕρισκε τὸ γόνο τοῦ πρώτου ὡς κάθισμα. Ἐσχηματίζον οὕτω κυκλωτερῇ συνεχόμενῃ ἄλυσιν.

Νομίζομεν ὅτι τοῦτο εἶνε ἀρκετὰ διασκεδαστικὸν γυμνασμά ἰσορροπίας δυνάμεων νὰ συγκαταξῶν τῶν παιγνι-

ΠΑΡΑΠΟΝΑ ΤΗΣ ΧΗΝΑΣ

«Τι άδικοι ποῦ εἶνε οἱ ἄνθρωποι! Βέβαια, ἀξίζω ὅσον καὶ τὰλλα ζῶα τοῦ κτήματος. Καὶ ὅμως κανεὶς δὲν γυρίζει νὰ μὲ ἰδῆ. Ἐκεῖνον τὸν Ἐκτορα μόνον ζεύρου νὰ περιποιούνται!.. δι' αὐτὸν ἔχουν ὄλα τὰ γλυκὰ λόγια καὶ ὄλας τὰς θωπείας ὁ μικρὸς μας κύριος τοῦ χαϊδεύει τὴν βράχιν τοῦ τραβᾶ τὰ αὐτιά καὶ εἶνε καὶ οἱ δύο εὐχαριστημένοι!... Ἐγὼ ἔν πλησιάσω εἰς αὐτόν ἢ εἰς τὴν μηκράν τοῦ ἀδελφῆν φεύγου' ἢ μεγάλη του ἀδελφῆ μὲ φοβερίζει μὲ τὴν ὀμπρέλλαν της. Εἶνε ἀπελπισία!» Αὐτὰ ἔλεγεν ἡ Κυρὰ Χίνα ἐν ᾧ περιεπάτει μελαγχολικῆ εἰς τὸν ὀρνιθῶνα. — Ἀχ! αὐτὸς ὁ σκύλος! ἐπὶ τέλους τί κάμνει τῆς προκοπῆς ὧστε νὰ τον ἔχουν μὴ σταζῆ καὶ μὴ βρέξῃ; Γαυγίζει τοὺς κλέπτας; Μήπως κ' ἐγὼ δὲν ζεύρω νὰ κάμω χῆν—χῆν—αὐτὰ τάχα δὲν ἀξίζουν ὅσον τὰ γὰβ—γὰβ του! Ἐνας γεροκόραξ, σοφώτατος, μού εἶπε μάλιστα πῶς τὰ χῆν—χῆν—χῆν τῶν προγόνων μου ἠμπόδισαν μίαν πόλιν, μίαν μεγάλην πόλιν, τῆς ὁποίας δὲν ζεύρω πλέον τὸ ὄνομα, νὰ

κυριευθῆ. Ἄν δὲν ἐφρονάζαμεν ἡμεῖς τὸ χῆν—χῆν μας οἱ ἐχθροὶ θὰ ἐπερνούσαν ὄλους τοὺς κατοίκους ἐν στόματι μαχαίρας. Τὰ περιστέρια τάχα, τὰ ὁποία καμαρώνουν τόσον εἰς τὸν περιστερωῶνα θὰ ἔκαμαν τὸ ἴδιον μὲ τὴν ἀνυπόφορον φωνήν των; Προχθὲς ἐβλεπα τὸν ἀμάξᾱ νὰ ζεύγῃ τὸ ἄλογον εἰς τὸ ἀμάξῃ ἠθέλησα νὰ βοηθῶ το δυστυχημένον τὸ ζῶον νὰ σῆρῃ τὸ ἀμάξῃ. Κακὸ ποῦ μ' εὐρήκε! Διὰ τὸν κόπον μου ἔλαβα μίαν καμτσιακὰ ποῦ ἦταν ὄλη δεικῆ μου! Χθὲς ἀκόμη ὁ γεροφαρῆς ἔσυρε τὸ ἀλέτρι εἰς πλαγινὸ χωράφι καὶ τὸ σίδηρον ἔσκαπτε καὶ ἀνεκάτευε τὸ χῶμα. — Ἄ, τέλος πάντων, εἶπα, ἐπὶ τέλους θὰ μείνῃ τ' ἀφεντικὸ καὶ μαζί μου εὐχαριστημένο. Ἐτρέξα λοιπὸν κ' ἐγὼ εἰς τὸν κῆπον, καὶ ἔσκαπτα μὲ τὸ βράμφος μου καὶ ἀνεκάτευα τὰ σπαρμένα. Ἡ ὑπηρετρία ἐρχεται μὲ μίαν σκούπα καί... Ὠ! πόσον ἀδικοὶ εἶνε οἱ ἄνθρωποι, ἀρσενικοὶ καὶ θηλυκοὶ!»

ΣΠΑΡΚ

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΙ

(Ἐκ τῶν ἔργων τοῦ Κοραΐ)

Δύναμις καὶ πλοῦτος χωρὶς ἐλευθερίαν εἶνε κατὰρα πλέον παρά εὐλογία Θεοῦ εἰς μόνα τὰ ἐλεύθερα ἔθνη ἐμπορεῖ νὰ εὐδαιμονήσῃ ὁ πλοῦσιος καὶ δυνατός, ἐὰν μεταχειρισθῆ τὴν δύναμιν καὶ τὸν πλοῦτον εἰς τὴν κοινήν τῶν συμπολιτῶν εὐδαιμονίαν, ἐὰν ὁμονοῆ μὲ τοὺς συμπολίτας ὡς μ' ἀδελφοὺς, ἐὰν ὑποτάσσεται μ' αὐτοὺς εἰς τὸν ἰσρὸν τῶν νόμων ζυγόν, ζυγὸν ἐλαφρὸν, ὡς τὸν ζυγὸν τοῦ Χριστοῦ ἔπειδὴ οἱ δίκαιοι νόμοι, ἄλλο βάρος δὲν ἐπιβάλλουν παρά τὴν ἰσονομίαν, ἧγουν τὴν πρὸς ἀλλήλους ἀδελφικὴν ἀγάπην, τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλει καὶ τοῦ Εὐαγγελίου ὁ ζυγός.

ἐλαφρώσῃ τὸ σῶμά του εἰς τοὺς πολιτικούς δι' ἐξ ἐναντίας, οἱ πλειότεροι ἀπὸ τοὺς τρέχοντας τρέχουν καταφορτωμένοι τὰ πάθη των ἄλλος τρέχει διὰ νὰ ἀποκτήσῃ χρυσόν, ἄλλος ἀρχὰς καὶ ἐξουσίαν, ἄλλος διὰ κανένα τίτλον γελοισῶν ἐξοχότητος καὶ ἐκλαμπρότητος, χωρὶς νὰ συλλογισθῆ ὅτι μόνος σκοπὸς τοῦ ὀρῶμου του πρέπει νὰ εἶνε νὰ χρυσώσῃ τὴν πατρίδα του, νὰ τὴν καταστήσῃ μόνην ἀρχουσαν, μόνην ἐξοχωτάτην καὶ ἐκλαμπροτάτην, ὡς ἐπραξαν ἄλλοτε οἱ Ἀριστείδαι καὶ Φωκίωνες, καὶ εἰς τοὺς καιροὺς μας οἱ Βασιγκτώνες καὶ οἱ Φραγκλίνοι.

Καθὼς ἀπὸ δύο κακὰ ὁ φρόνιμος ἄνθρωπος ἀναγκαζόμενος διαλέγει τὸ μικρότερον, οὕτω ἀπὸ δύο καλὰ χρέος ἔχει πάντοτε νὰ διαλέγῃ τὸ μεγαλύτερον.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἁ ἀμελῆς Μιρκῆς ἔμεινε εἰς τὴν ἴδιαν τάξιν. Θέλω δὲ νὰ δικαιολογήσῃ εἰς τὸν πατέρα του. — Πατέρες ποιὰς πταίει; σὺ ὁ ἴδιος ἐγὼ ἔλεγα νὰ μὴ καθήσω 'ς τὸ πρῶτο θρανίον καὶ σὺ ἐπέμενες νὰ καθίσω 'ς τὸ πρῶτο. Ὅριστε λοιπὸν! ἔσοι ἐκάθηνο 'ς τὸ δευτέρου θρανίου ὄλοι ἐπεριβάσθησάν. Ἐστὰλῃ δὲδ τ. Ὁ Δημητρουλάου. Ὁ Τάκης ἐπῆγε μὲ τὸν πατέρα του εἰς τὸν βοτανικὸν κῆπον. — Τάκη, βλέπεις αὐτὸ τὸ αὐτάν; τῷ λέγει ὁ πατέρας του. — Μάλιστα, τὸ βλέπω. — Αὐτὸ ὀνομάζεται κανάνας. Καὶ ὁ Τάκης: — Καὶ πότε, πατέρα, θὰ φητρῶσεν καὶ τὰ ταγάρα τει; Ἐστὰλῃ δὲδ τοῦ Ἀνδριέου Στρατιώτου.

Ἁ Κουτροκαφαλῆς διεσχυρίζεται ὅτι εἶνε μύωψ. — Νά, λέγει, βλέπετε αὐτὸ τὸ παράθυρο; ἀί, λοιπὸν ἐγὼ δὲν τοῦ βλέπω. Ἐστὰλῃ δὲδ τῆς Μιρκῆς Ἀκαταύλλιδος. — Κάτι βλέπω, Γάυνῃ, κόμπο δένεις 'ς τὸ μαντῆλι σου. — Ναι, κατῆνε, γιὰ νὰ θυμηθῶ νὰ εὐπνήσω αὐριὸ τὸ πρῶτ εἰς τὰς κέντα. Ἐστὰλῃ δὲδ τοῦ Ἀνδριέου Στρατιώτου. Μεταξὺ φίλων: — Λαμπρὸ παιδί ὁ φίλος μας Ἀριστείδης, δὲν λέγει ποτὲ κακὸ γιὰ κανένα. — Φυσικά, ἀφ' οὐ μ' ἐλεῖ πάντα γιὰ τὸν ἑαυτοῦ του. Ἐστὰλῃ δὲδ τοῦ Ἀνδριέου Στρατιώτου.

ΑΔΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Εἰς τοὺς φίλους μας θὰ συστήσωμεν θερμότερα σήμερον ἓν χρησιμώτατον, ἀραιότερον καὶ ἄξιον πάσης συστάσεως ἔργον. Τὸ πασίγνωστον ἐν Ἀθήναις καὶ ὄλη τῇ Ἑλλάδι Βιβλιοπωλεῖον Καρόλου Βίλμπεργι ἐξέδωκε τοὺς ὀνομαστοὺς ἐν Γερμανίᾳ ΖΟΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΠΙΝΑΚΑΣ τοῦ Leutenants, τῶν ὁποίων τὸ ἐπισημηματικὸν κείμενον μετέφρασεν ὁ ὑψηλῆς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ συγγραφεὺς ἐξαιρετῶν Ζωολογικῶν καὶ βοτανικῶν ἔργων κ. Σπυρίδων Μηλιαράκη. Τὸ ἔργον περιέχον διακόσιαις εἰκονακὰς εἶνε ἀπαράμιλλον κατὰ τὴν κομψότητα καὶ τὴν φιλοκαλίαν καὶ ἀληθὲς ἀπόκρημα διὰ τὴν Ἑλλάδα, εἰς τὴν ὁποίαν τόσον σπάνια εἶνε τοιαῦται χρήσιμοι καὶ συγχρόνως καλλιτεχνικαὶ ἐκδόσεις. Τὸ κείμενον 45 ὁλοκλήρους μεγάλας σελίδας κατέχον εἶνε σαφέστατον, περιεκτικόν, δι' εὐκρινεστῶτων στοιχείων ἐκτετυπωμένον. Αἱ δὲ εἰκόνες, ἀπὸ τῶν ἀνθρωπίνων φυλῶν μὲχρι τῶν μαλακίων ἀληθῶς ἀξιοθαύμαστοι κατὰ τὴν εὐκρίνειαν καὶ τὸν χρωματισμόν. Σήμερον ὅτε ἡ γνῶσις τῆς φύσεως ἀποτελεῖ τὴν βάση τῆς μορφώσεως τοῦ π. εὐ-μματος, τὸ ἔργον τοῦτο ἀποτελεῖ πολυτίμηον βοήθημα πρὸς ἀνρβῆ γνῶσιν τοῦ βασιλείου τῶν ζῶων, εἶνε δὲ χρησιμώτατον εἰς πάντα τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας καὶ ἀπαραίτητον εἰς τοὺς σπουδάζοντας Ζωολογίαν. Ὁ χάρτης τῶν εἰκόνων εἶνε στερεώτατος, ὧστε τὸ βιβλίον δύναται καὶ εἰς χεῖρας μικρῶν παιδίων νὰ δοθῆ πρὸς ἐξέγερσιν τοῦ ἐνδιαφέροντος αὐτῶν. Ἐ Ζωολογικοὶ Πίνακες δύνανται ν' ἀποτελέσωσιν καὶ λαμπρὸν πρωτοχρονιάτικον δῶρον. Τὴν τιμὴν τοῦ ἔργου κομψῶς καὶ στερεῶς δεδεμένον καὶ χρωματιστὸν ἔχοντος ἐξώφυλλον εἶνε μόνον δρ. 10. Ἐπιθυμοῦντες ν' ἀποκτήσωσι τοὺς Ζωολογικοὺς Πίνακας ἄς ἀποκρίθωσιν πρὸς τὸ ἐνταῦθα βιβλιοπωλεῖον Καρόλου Βίλμπεργι.

Ναί, Ῥόδον τὸ Ἀπριλίον, αἱ λύσεις σου εἶνε δακτύλλοι ἄλλοτε ὅμως στέλλε τὰς ἐγκρίμωτερον ἐπισκεψάμε ὅτι ὁ ἀνεργωσιος ἦδη ἐντελῶς, καὶ ὅτι θὰ μου γράψῃς καὶ πάλιν. Βεβαίως, Ἄλλῃς Ἀριστείδῃ, ἀφ' οὐ εὐρίσκειται εἰς τὴν τετάρτην τοῦ γυμνασίου ἀπαιτεῖται ἐργασία, καὶ πάλιν ἐργασία καὶ ἀκόμη ἐργασία. Ὡς βραβεῖόν σοι ἐστὰ ἡ 30 Ὀκτωβρίου ὁ 15ος τόμος, κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν σου. Ἐπισκεψάμε ὅτι τον ἔχεις λάβῃ ἤδη. Εἶμαι πολὺ εὐτυχεὶς, Ἀνδρῆε Στρατιώτα, διότι μετὰ τὰ γραφόμενά μου ἀπεράσιως νὰ μελετᾷς πολὺ ὧστε νὰ γίνῃς ὁ πρῶτος τις τάξίως σου ὁ σκόρος ἔπεσον ἐπὶ καλοῦ ἰδαίους φίλῳ μου τὴν Φιλερρον Κελεϊδὸνα, τῆς ὁποίας περιμῶν ἀνισομῶνως ἐπιστολήν. Ἀφ' οὐ σ' εὐχαριστῶ τόσον πολὺ ἡ ἀλληλογραφία μου, Ἀλέξανδρε Κισσογλοῦ, γράφῃς μόνον συχνὰ καὶ θὰ σου ἀπαντῶ μὲ πολλὴν εὐχαριστήσῃν φυσικὰ ὀρελεῖται τίς γράφων, μανθάνει νὰ ἐκθέτῃ τὰς ἰδέας του, ὅταν μάλιστα εἶνε ἀκόμη μικρὸς ὅπως σὺ: die Uebung macht den Meister λέγουσιν οἱ Γερμανοί: c'est en forgeant qu'on devient forgeron, λέγουσιν οἱ Γάλλοι ὧστε ἀνατινήτως θὰ σ' ἀφελήσῃ ἡ ἀλληλογραφία μαζί μου — ὡς πρὸς τὸ ψευδώνυμον, παιδί μου, δὲν ἔπαρπε ν' ἀποταθῆς εἰς ἐμὲ νὰ το ἐκλέξω. Τὰ ψευδώνυμα τὸ ἐκλέγουσιν οἱ ἴδιοι οἱ φίλοι μου. Τὰ πολὺ πολὺ ἂν θέλῃς, ἐκλέξε δύο τρία τῆς ἀρσενείας σου, στείλε τὰ μου, καὶ ἐγὼ θὰ ἔλω μήπως ἔχουν ἄλλοι τυχὸν κανὲν ἐξ αὐτῶν, θὰ σου ἐκλέξω δὲ ὅπως δήποτε τὸ καλλίτερον. Καὶ ἄλλοι, Μεγάθυμε Κεφαλλήν, ἐπέστησαν τὴν προσοχήν μου ἐπὶ τούτου: δυστυχῶς εἶνε ἀληθὲς ὅτι τινὲς ἐκ τῶν συνδρομητῶν στέλλουσι πνευματικὰς ἀκρίσεις ἢ παιδικὰ πνεύματα δημοσιευτέα ἤδη ἐν τῇ ΔΙΑΠΛΑΣΕΙ. Εἰς ἐν τῶν προηγουμένων φυλλαδίων εἶπα ποίαν γνώμην ἔχω περὶ τῆς τοιαύτης ἀπάτης. Σήμερον κἀμω κατῆ περισσότερον παρακαλῶ τοὺς φίλους μου νὰ μοι σημειῶσιν πᾶσαν τοιαύτην ἀναδημοσίευσιν, ἂν δὲ τὸ εἶδος ἐκείνου ὑπάγεται εἰς διαγωνισμόν τὸ δημοσιευθὲν δὲν θὰ λαμβάνεται ὡς ὄψιν. Σοὶ ἐστὰλῃσω οἱ τόμοι τοῦ 82 καὶ 83, ἀγαπητῆ μου Σεμβραμῆς τὸ 81 δὲν ὑπάρχει, ἀλλὰ θὰ ἀνατυπωθῆ βραδύτερον. Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ διαγωνισμοῦ θὰ δημοσιευθῶσιν πάλιν προσεχῶς, φίλε μου Αὐρακλειτέτ Ἰδομενέτ.

Ναί, νὰ μοι γράψῃς ταχικὰ, καλὴ μου Μαγευμένη Ἀσπίε, ἀφ' οὐ ἀπεράσιως νὰ οἰκονομῆς κάθε Κυριακὴν καιρὸν διὰ νὰ μοι γράφῃς. Βλέπεις δὲ πᾶσα κατορθώνει ἢ ἐπιμοῖ; Τώρα ἔλυσες περισσοτέρας ἀνευματικὰς ἀσκήσεις ἢ ἄλλοτε. Ἄν βάλῃς ἀκόμη ὀλίγον τὰ δυνατά σου, θὰ λύσῃς ἀκόμη περισσοτέρας. Πολὺ εὐχαριστοῦμαι διότι ὄλοι, μεγάλοι καὶ μικροὶ μὲ ἀναγινώσκετε εἰς τὸ σπίτι σας, Προμηθεῦ Πυρροῦ.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Αι λύσεις τῶν κάτωθι πνευματικῶν ασκήσεων εἶνε δεκταὶ μέχρι τῆς 15 Δεκεμβρίου.]

147. Συλλαβόγραφος.

Τὸ πρῶτόν μου εἶν' ἄσπιον ἐκ τῶν συνειθισμένων, Τὸ ἄλλο αἰσθητήριον ἔς τὸ πρόσωπόν σου μένον, Τὸ σύνολόν μου εἶν' Ἰνδὸς ἐκ τῶν ἱερωμένων.

148. Στοιχειώδης γραφίς.

Διότι ῥῶ καὶ βῆλε βῆ καὶ ἰδοὺ τί θά συμβῆ, τῇ γραμματικῇ θ' ἀρήσῃ, ἔς τῇ βουλῇ θά με ζητήσῃ.

149. Στοιχειώδης γραφίς.

Εἶμαι ἐν ζῶνι πρόσθετος ἐν γράμμα Ἐν ἄλλοις βλέπει, εἶλ' ἐν τῷ ἄλλῳ.

150. Δένδρα.

Μόνον ἀνθίζω μασχομυρίζω διπλὸ ἀρρίζω καὶ κυματίζω.

151. Δένδρα.

Εἶμεθα τρεῖς διάφοροι, ἀλλ' αὐτοῦχος ἢ φύσις χρειαίμους εἰς τὰ γράμματα μᾶς ἐπλασαν ἐπίσης, τὴν μίαν ἔχει ἔς τὸν στρατὸν τὴν ἄλλη ἔς τὴν Πατριδα, ἀλλὰ τὴν τρίτην ἐξ ἡμῶν σὲ κάθε πρᾶγμα εἶδα.

152. Δένδρα.

Δὲν ἔχω πόδια, ἀλλ' ἐμπρὸς ἀκαταπαύστως τρίχω, καὶ τὴν ζωὴν ἐνὶ μετρώ ἐγὼ ζωὴν δὲν ἔχω.

153. Ερωτήσεις.

Τί εἶνε ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον ὅσον ὀλιγώτερον τὸ φυλάτουν τόσο ἀσφαλέτερον εἶνε;

154. Πρόβλημα.

Ποῖος εἶνε ὁ ἀριθμὸς τοῦ ὅπου τοῦ τετραγώνου εἶνε διπλάσιον τοῦ ἀριθμοῦ τούτου;

161. Ἐπανόρθωσις στίχων.

Ὁ Καπνὸς ὀμίλησας πρὸς τὴν φλόγα εἶπε· «δατὰ ἐνθὶ λάμπεις σὺ εἶμαι ἐγὼ σκοτεινός.» Στραφεῖσα δὲ εἶπεν ἡ φλόξ· «Μάθε τὴν αἰτίαν, τέκνον· μόνον ὁ κατέχων ἰδίαν χάριν λάμπει λάμπει.»

162. Φωνηεντόλεπον.

Τε-δατς-γ-σμπ-μ-δδξ-αι-λπ.

163. Ἑλληνοσύμφωνον.

Αι-σοο-ε-αας-αι-αου-ε-σπαι.

164. Μεσοστιχίς.

Τὰ μεσαῖα γράμματα τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦσι Κράτος τῆς Εὐρώπης. 1, Πόλις τῆς Ἑλλάδος. 2, Πόλις τῆς Ἑλλάδος. 3, Πόλις τῆς Ἑλλάδος. 4, Πόλις τῆς Ἑλλάδος. 5, Χωρίον τῆς Ἑλλάδος.

165. Ἀκροστιχίς.

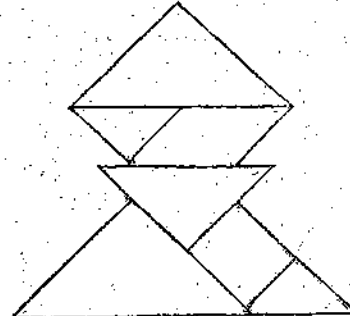
Τὰ ἀρχικά γράμματα τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦσι ὄνομα βασιλέως τῆς Βαβυλώνας. 1, Περὶφημος ποιητὴς τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος. 1, Βασιλεὺς τῆς Μηθίας. 3, Ἐμπορικὴ πόλις. 4, Χαυδένδρον. 5, Θεὰ τῶν Ἑλλήνων. 6, Πτηνὸν. 7, Χώρα τῆς Ἑλλάδος. 8, Ὀρυκτόν. 9, Θεὸς τῶν Ἑλλήνων. 10, Ποταμὸς.

166. Γρίφος.

Η-3-Η

ΛΥΣΕΙΣ

90. Πεντακός (Πήντα, Κός). — 91. Φαῦλος, Παῦλος. — 92. Κρήτη, κρήνη. — 93. Ἀκρίς, καρὶς. — 94. Τὸ γράμμα ρ. — 95.

λέξεις: Διάπλασις, Ἰνδιάνος, ἄρμιδιος. — 103. Κάλλιεν ἐστὶν ἐμπροσθίον εἰς κόρακας ἢ εἰς κάλακας. — 104. BIEN-NH H, Βρασιδας, 2, Ἴμβρος, 3, Ἑλένη, 4, Νότος, 5, Νοτιοδυτικός, 6, Ἥλιος. — 105. Ἡ ὑπομονὴ εἶνε τὸ στήριγμα τῆς ἀδυναμίας, ἢ ἀνυπομονησία εἶνε ἡ καταστροφή τῆς δυνάμεως. — 106. Μὴ μετανοεῖ, ἀλλὰ προνοεῖ.

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΛΟΡΔΟΣ

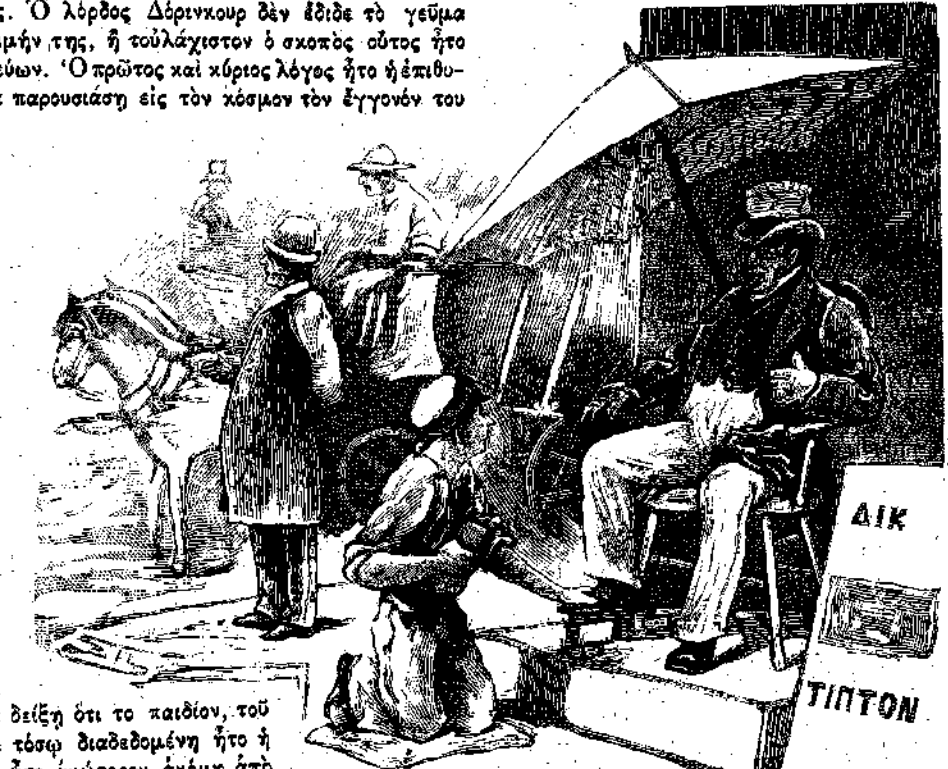
[ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΙΟΣ FRANCES HODGSON BURNETT]

[Συνέχεια· ἴδε σελίδα 129]

ΚΕ'

Ὁ κόμης ἀνήγγειλεν εἰς τὴν ἀδελφὴν του ὅτι ἐπεθύμει νὰ ἐπωφεληθῇ τῆς ἐν τῇ ἐπαύλει παρουσίας της, διὰ νὰ δώσῃ ἐν γεῦμα ἐπίσημον εἰς τοὺς εὐγενεῖς τῶν πέριξ. Ἀλλὰ τὴν λαίδην Λωρριδαλ δὲν διέφυγεν ἡ ἐννοία τῶν λόγων τούτων τοῦ ἀδελφοῦ της. Ὁ λόρδος Δόρινκουρ δὲν εἶδεν τὸ γεῦμα πρὸς τιμὴν της, ἢ τοῦλάχιστον ὁ σκοπὸς οὗτος ἦτο δευτερεύων. Ὁ πρῶτος καὶ κύριος λόγος ἦτο ἡ ἐπιθυμία νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὸν κόσμον τὸν ἐγγονὸν του

«Τὸ παιδί ἔχει καλοὺς τρόπους» εἶπεν ὁ κόμης πρὸς τὴν ἀδελφὴν του, ὅταν ἀνεκινήθη τὸ ζήτημα τοῦτο, διὰ τὸν τύπον μόνον, διότι ἐκεῖνος εἶχεν ἤδη λάβῃ τὴν ἀπόφασίν του. «Τὰ παιδιά ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον εἶνε ἀνόητα ἢ ἀνυπόφορα — τέτοια ἦταν τὰ

καὶ νὰ δεῖξῃ ὅτι τὸ παιδίον, τοῦ ὁποῖου τόσῃ διαδομένη ἦτο ἡ φήμη, ἦτο ἀνώτερον ἀκόμη ἀπὸ ὅσα ἠδύναντο νὰ λέγωσι περὶ αὐτοῦ.

«Οἱ δύο μεγαλειότεροι του υἱοὶ λύπας καὶ ταπεινώσεως μόνον τῷ εἶχον προξενήσῃ» ἔλεγεν ἡ λαίδη Λωρριδαλ πρὸς τὸν σύζυγόν της. «Ὅλοι τὸ ξεύρουν αὐτό. Ἀλλὰ τῶρα ἡ ὑπερηφάνειά του θά θριαμβεύσῃ.»

Ὁ κόμης ἐξέπεμψε λοιπὸν δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ τὰ προσκλητήριά του τὰ ὅποια ἐσπευσαν νὰ ποδηγήθωσι μετὰ χαρᾶς. Ὅλοι ἐπεθύμουν νὰ γνωρίσωσι τὸν νεαρὸν λόρδον Φωλεροᾶ, ἀλλὰ δὲν ἤξευρον πῶς νὰ τον ἴδωσιν, ἀπ' οὗ τὰ παιδιά τοῦ κλοῦ κόσμου δὲν παρευρίσκοντο εἰς τὰς ἐπίσημους συναθροάσεις.

«Πῶς! ΤΟΝ ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΛΟΙΠὸν ΚΑΙ ΣΕΙΣ; ΑΝΕΚΡΑΣΕ (Σελ. 150).

«Δικά μου καὶ τὰ δύο — ἀλλ' αὐτὸ ξεύρει τί νὰ ποικιῇθῃ ὅταν τοῦ ἀπευθύνουν τὸν λόγον καὶ νὰ σιωπᾷ ὅταν δὲν τοῦ μιλῶν. Μπορεῖ λοιπὸν νὰ σταθῇ σὲ σελόνι.»

Ἄλλ' ὅταν ἦλθεν ἡ ἡμέρα τοῦ γεύματος, δὲν ἐπετρέπη εἰς τὸν Κέδρικ νὰ μείνῃ ἐπὶ πολλὴ σιωπῆ. Καθεὶς ἤθελε νὰ τῷ ὀμιλήσῃ, νὰ νοήσῃ μαζὶ του συνομιλίαν. Αἱ κυραὶ τὸν ἐθώπευον, τῷ ἀπηθύνον ἐρωτήσεις, τὸν ἔκαμαν νὰ γελᾷ· οἱ κύριοι ἤστελλοντο μαζὶ του. Ὁ Φωλεροᾶ δὲν ἐνόει πάντοτε διατὶ ἐγγέλων, τόσο ὅταν τοὺς ἀπεκρίνετο,

Οἱ ἀλλάσσοντες κατοικίαν συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ γνωστοποιῶσιν ἡμῖν ἰσχυρῶς τὴν νέαν των διεύθυνσιν συναποστέλλοντας καὶ 25 λεπτῶν γραμματόσημον διὰ τὴν διαπάνην τῆς ἐκτυπώσεως τῆς νέας ταϊνίας. Περὶ περὶ μὴ λήψαις φύλλον γράμματα πρὸς τὸν ἐκδοτὴν ἐνδὸς μηνὸς τὸ πᾶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως των εἰσὶν ἀπαράδεκτα.

και αγοράσα ό,τι βλέπετα εδώ. Είναι τό καλλίτερο παιδί που είδα 'ς τή ζωή μου. Τώρα βρίσκεται 'ς τήν Αγγλία» ήλθαν και τό π'ήραν για να γίνει λόρδος.

— Λόρδος... Λόρδος...» διέκοψεν ό κ. Χωψ, σταματών εις έκάστην λέξιν «λόρδος Φωλεροά και άργότερα κόμης τού Δόρινκουρ;»

Η ψήκτρα εξέφυγε σχεδόν έκ τών χειρών τού Δίκ. «Πώς; Τόν γνωρίζετε λοιπόν και σεις;» ανέκραξε.

«Τόν γνωρίζω από τόν καιρό που γεννήθηκε» είπεν ό κ. Χωψ απογγίζων τό έξ ιδρώτος περιρρέμενον μέτωπόν του. «Είμαθα πολύ στενό φίλοι.»

Δέν ήδυνήθη νάρθρωση τās λέξεις ταύτας άνευ βαθείας συγκινήσεως. Εξήγαγεν έκ τού θυλακίου του τό ωραιόν του χρυσοῦν ώρολόγιον, τό ήνοιξε και δεικνῶν τό έσωτερικόν πρὸς τόν Δίκ τῷ άνέγνωσε τήν άφιέρωσιν τήν οποίαν περιείχεν:

«Ο λόρδος Φωλεροά πρὸς τόν γερωνότερόν του φίλον κ. Χωψ.»

«Είνε τά ίδια του τά λόγια» προσέθηκεν. «Αυτό τό ρολόγι μου τό έδωκε όταν έφρευγε για να τον ένθυμοῦμαι. Α, κανένας κίνδυνος δέν υπήρχε να τον λησμονήσω, και τίποτε ακόμη να μή μου έδιδε! Α, όχι, δέν υπάρχει κίνδυνος. Θ' άξιωθῶ άρά γε να τον ξαναῖδῶ 'ς τή ζωή μου; Είναι από τούς φίλους εκείνους που δέν τούς λησμονεί κανείς ποτέ.

— Είναι βέβαια τό παιδί εμμορφο παιδί που μπορεί κανείς να ιδῆ» είπεν ό Δίκ σκαί όσω για τά αισθήματά του, δέν είδα καλλίτερα σε παιδί. Μιά μέρα τού έπιασα τό τόπι του που τού έπεσε 'ς τό δρόμο και εκύλισε κάτω από έν άμάξι. Ποτέ δέν τό έλησμονήσε και κάθε φορά που περνούσε από εδώ με τή μητέρα του ή με τή παντά του, μου έφώναζε:

— Καλή μέρα, Δίκ, καλή μέρα! Ήταν τόσο συμπαθητικό παιδί, τόσο έξυπνο...

— Τι κρέμα που θέλουν να τον κάμουν κόμητα!» διέκοψεν ό κ. Χωψ. «Αυτός ήμπορούσε να διαπρέψη πολύ εις τό εμπόριον τών άρωματικών ή τών ξηρών καρπών, ώ βέβαια, είμπορούσε να διαπρέψη!»

Και εκίνησε τήν κεφαλήν με ήθος επέρ ποτε μελαγχολικόν.

Οί δύο νέοι φίλοι άνεγνώρισαν ταχέως ότι δέν ήτο δυνατόν να είπουν εις μίαν και μόνην συνάντησιν όσα είχάν να είπουν περί τού μικρού λόρδου άπεφασίσθη λοιπόν ναποδώση τήν επομένην έσπέραν ό Δίκ τήν επίσκεψιν τού κ. Χωψ.

Η πρότασις ήναρτίστησε πολύ τόν Δίκ. Στερηθείς από μικράς ήλικίας τούς γονείς του, ήγεν έκτοτε ζωήν άλήτου, μή γνωρίσας ό δυστυχής ούτε έστιαν, ούτε στέγην. Εξήσεν επί τινα χρόνον μετά τού μεγαλητέρου αδελφού του Μπέν, ό όποιος τον είχεν

υπό τήν προστασίαν του, έως οὔ ό Δίκ έμεγάλωσεν αρκετά ώστε να ήμπορῆ να πωλῆ έφημερίδας και να κάμνη θελήματα. Έπειτα ήρχισε να εργάζεται μόνος του και να φροντίζη δια τόν έαυτόν του. Δέν ήτο κακό παιδί' απέβλεπε πάντοτε εις τό να καλλίτερεύση τήν θέσιν του και να ζήση ζωήν ανθρωπικατέραν. Αφ' ότου δια τού Κέδρικ απέκτησε τό μικρόν εκείνο ύπαίθριον κατάστημα, αι εργασίαι του επήγαιναν πολύ καλλίτερα και εκέρδιζεν αρκετά χρήματα, ώστε να ήμπορῆ να διανυκτερεύη καθ' έκάστην υπό στέγην, αντί να κοιμάται ως άλλοτε εις τό ύπαιθρον. Ήρχισε μάλιστα να σκέπτεται τώρα να ενοικιάση και κανέν δωμάτιον, τό όποιον να επιπλώση όλίγον κατ' όλίγον με τās οικονομίας του. Αλλ' ή πραγματοποιήσις τοιούτου όνειρου άπέτυχεν ακόμη πολύ. Όπωςδήποτε τό να προσκληθῆ τάρα εις επίσκεψιν ένός αξιοτίμου έδωδιμοπώλου, ό όποιος είχε τό μαγαζέϊόν του εις τήν γωνίαν μιās όδοῦ και κατείχεν άλογον και άμαξιον, ήτο γεγονός σημαντικόν εις τήν ζωήν του.

«Μήπως ξεύρεις τίποτε για τούς κόμητας και για τά φρούριά των;» είπεν ό κ. Χωψ, πριν άφήση τόν Δίκ. «Ήθελα να μάθω μερικάς λεπτομερείας περί αυτού τού άντικειμένου.

— Υπάρχει μία ιστορία που γίνεται λόγος για τέτοια πράγματα. Έχει τίτλον «Τό έγκλημα ένός αύγενοῦς, ή ή εκδίκησις τῆς κομησσης Μάϋ» και δημοσιεύεται κατα φυλλάδια καθημερινά, μία πεντάρα τό ένα. Έχω ένα φίλο που τη διαβάζει και μου είπε πως εινε πολύ νύστιμη...

— Πολύ καλά, αγοράσέ την και φέρ' την αύριο, σε παρακαλώ. Φέρε μου ό,τι εύρης για κόμητας, μαρκησίους, δοῦκας, άν και εκείνος (έ κ έ τ ν ο ς έσήμεναι ό Κέδρικ) δέν μου εκαιε λόγον ούτε για δοῦκας, ούτε για μαρκησίους. Αμίλησα μαζί του μία φορά και για στέμματα' αλλά δέν είδα ποτέ μου' καθώς του έλεγα, δέν ξεύρω καλά άν οι κόμητες εινε ύποχρεωμένοι να φορούν πάντα τό δικό τους. Θα ήταν πολύ δύσκολο όμως να το φορῆ κανείς με τό καπέλο.

— Και πολύ δυσκολώτερο να κοιμάται κανείς μ' ένα τέτοιο πράγμα 'ς τό κεφάλι» επρόσθεσεν ό Δίκ.

ΚΗ'

Τοιαῦται υπήρξαν αι άπαρχαι τῆς σοβαρωτάτης φιτίας, ή όποια συνήφθη μεταξύ τού κ. Χωψ και τού Δίκ. Όταν ό τελευταίος οὔτος, αποδεχθείς τήν πρόσκλησιν τού έδωδιμοπώλου, υπήγεν εις τό μαγαζέϊόν του τήν επομένην έσπέραν, ευρα τόν κ. Χωψ εις άκρον φιλόξενον και περιποιητικόν. Τόν έβαλε να καθήση επί μιās έδρας, πλησίον ένός κιβωτίου με μήλα, και αφ' οὔ ό επισκέπτης του εκάθησεν, ήναψε δε και αυτός τήν πίπαν του, τῷ έδειξε

δια νεύματος τά μήλα, προσκαλῶν να σε ρ β ι ς σ θ ῆ μόνος του και να πάρη όσα ήθελε.

«Έλεύθερα, έλεύθερα!» τῷ είπε.

Έν φ' ό Δίκ, ύκείων εις τήν φιλικήν ταύτην πρόσκλησιν, έτραγάλλισε μερικά μήλα, ό κ. Χωψ άνεγίνωσκε τήν ιστορίαν τήν οποίαν τό παιδίον τῷ έφερε. Τήν άνάγνωσιν ταύτην ήκολούθησε συζητήσις περί τῆς άγγλικῆς άριστοκρατίας, κατα τήν οποίαν ό κ. Χωψ χιλιάκις έρρόφησε τήν πίπαν του και έσεισε τήν κεφαλήν. Τήν έσεισε δε ακόμη περισσότερο όταν έδειξε τά σημεία τά όποια άφησαν τά ύποδήματα τού Κέδρικ επί τού ύψηλοῦ σακμίνου.

Τά ίδια του τά πόδια τά εκαιμαν αυτά» είπε. «Στέκομαι και τα βλέπω ώρες ολόκληρες. Να συλλογίζωμαι πως ήταν άλλη φορά εδώ και έσπαζε κανένα καρδέι ή έτραγωε κανένα μήλο, πετώντας τά τσέφλια 'ς τό δρόμο, αυτός που εινε τώρα λόρδος και κατοικει σε φρούριο! Αυτά τά σημάδια που βλέπεις εδώ εινε γενομένα με τό πόδι ένός λόρδου και άργότερα θα εινε με τό πόδι ένός κόμητος. Όταν τό συλλογίζωμαι!

Ο κ. Χωψ ήντησε προφανώς μεγάλην παρηγορίαν και έδοκίμασε μεγάλην ευχαριστήσιν από τήν επίσκεψιν τού Δίκ. Πρὸ τῆς αναχωρήσεως τού νέου του φίλου, τῷ παρέθηκεν εις έν δωμάτιον δπισθεν τού μαγαζέϊου, δειπνον τού όποίου ό τυρός, αι σαρδέλλαι, οι ξηροί καρποί και άλλα εμπόρεῦματα τού έδωδιμοπώλειου, ήσαν τά κυριώτερα φαγητά. Κατόπιν ό έδωδιμοπώλης εξεπωμάτισεν επισήμως μίαν ψάλην (όθου, έχυσε τό περιεχόμενον εις δύο ποτήρια και εκαιε τήν έξης πρόποσιν.

«Σ τήν υγεία του! Και άμποτε να τούς δώση κανένα καλό μάθημα τών κομητών, τών δουκῶν και τών μαρκησίων!»

Από τῆς έσπέρας ταύτης ό Δίκ και ό Χωψ έδλέποντο συχνότατα, μεθ' εκάστην δε συνάντησιν ό έδωδιμοπώλης έγένετο ολιγώτερον μελαγχολικός και ήσθάνετο έαυτόν ολιγώτερον εγκυκαταλειμμένον. Άνεγίνωσκον μαζί τά ήμερησια πεντάλεπτα φυλλάδια. «Τό έγκλημα ένός αύγενοῦς ή ή εκδίκησις τού κόμητος Μάϋ», τά όποια τούς έμβουν καθεκάστην εις τά μυστήρια τῆς άγγλικῆς άριστοκρατίας και τους έδιδον τοιαύτην ιδέαν περί αὔτης, ώστε πολύ θα εξέπλησσοντο τά μέλη τού αύγενοῦς σωματίου, εάν ήδύναντο να αναγνώσουν εις τῆς διάνοιαν τών δύο φίλων. Αλλά τό βιβλίον εκείνο δέν ικανοποιεί εξ ολόκληρου τήν επιθυμίαν, τήν οποίαν ήσθάνετο ό κ. Χωψ να μάθη παν ό,τι απέβλεπεν εις τόν Κέδρικ, περί τῆς χώρας εις τήν οποίαν κατοικει και περί τών προσώπων με τά όποια εύρίσκετο εις σχέσεις. Μίαν ήμέραν λοιπόν επεχείρησεν οδοιπορίαν πρὸς έν βιβλιοπωλείον, κείμενον πολύ μακράν από τό μαγαζέϊόν του, με τήν πρό-

θεσιν να πλουτίση τήν βιβλιοθήκην του. Άπηνύθη πρὸς ένα ύπάλληλον και κύπτων επί τού λογιστηρίου.

«Ήθελα κανένα βιβλίον περί κομητών» είπε.

«Περί κομητών; Τι θέλετε να πῆτε;» ήρώτησεν ό ύπάλληλος.

«Μάλιστα, περί κομητών» επανέλαθεν ό έδωδιμοπώλης.

«Λυποῦμαι» είπε μετ' άμηχανίας ό ύπάλληλος αάλλά δέν έχομεν ό,τι μου ζητείτε.

— Δέν έχετε!» ανέκραξεν ό κ. Χωψ έναγωνίως. «Τότε δώστε μου κανένα βιβλίον περί μαρκησίων και δουκῶν.

— Δέν γνωρίζω βιβλία πραγματευόμενα αυτά τό άντικείμενον.»

Ο κ. Χωψ έστενοχωρήθη πολύ. Κατεβίβασε τούς οφθαλμούς πρὸς τούς πόδας του, είτα δε άνυψώσας αυτούς,

«Και περί κομησῶν τότε;» ήρώτησεν.

«Ακόμη περισσότερων» είπεν ό ύπάλληλος μειδιών.

«Αλήθεια; Παράξενο πράγμα!»

Είπεν ό έδωδιμοπώλης και ήτοιμάζετο να εξέλθη τού βιβλιοπωλείου, όταν τόν εκράτησεν ό ύπάλληλος έρωτών άν θα τῷ εχρησίμευεν ή Ίστορία τῆς Άγγλικῆς Άριστοκρατίας». Ο κ. Χωψ άπήντησεν ότι εκρεπς να ευχαριστηθῆ με αὔτην, αφ' οὔ δέν υπήρχε βιβλίον αποκλειστικῶς αφιερωμένον εις τούς κόμητας. Ο ύπάλληλος τότε τῷ έδωκε βιβλίον επιγραφόμενον «Ο Πόργος τού Λονδίνου» τό όποιον ό έδωδιμοπώλης έσπευσε ναγοράση. Έπωρελήθη δε τῆς ελευσεως τού Δίκ τήν ιδίαν εκείνην έσπέραν, δια ναρχίσουν όμοῦ τήν άνάγνωσιν τού βιβλίου. Ήτο ιστορία συγκινητική, ή όποια συνέβαινε κατά τούς χρόνους τῆς βασιλείσσης Μαρίας, τῆς Αιμοχαροῦς. Ακούων τήν διήγησιν τών πράξεων τῆς βασιλείσσης ταύτης και τών ανηκούστων μαρτυριών εις τά όποια ώφειλε τό τρομαρόν αὔτης παρωνύμιον, ό κ. Χωψ συνεκινείτο πολύ. Εξήγεν έκ τού στόματός του τήν πίπαν, λησμονών να τήν επαναθέτη, όλος άπηχαλοημένος εις τό νακούη τόν Δίκ και να παρακολουθῆ τήν φοδεράν τραγωδίαν τῆς βασιλείας εκείνης.

Πολλάκις ήναγκάσθη να σύρη έκ τού θυλακίου του τό έρυθρόν του μανδηλίον και να σπογγίση τās σταγόνας τού ιδρώτος, δια τών όποιων ή άγανάκτησις έστιζε τό μέτωπόν του.

«Βλέπεις!» ανέκραξεν επί τέλους «βλέπεις! έ κ ε τ ν ο ς δέν βρισκεται σε ασφάλεια. Αφού μπορεί μια βασίλισσα να αναῖθῆ 'ς τό θρόνο της και να πῆ μια λέξι για να γίνουν τέτοια πράγματα, κοιδς μπορεί να ξεύρη τι θα συμβῆ και εις εκ ε τ ν ο ν! τι να τ ο υ συμβαίη άρά γε αὔτη τῆ στιγμή; Δέν εινε καθόλου ασφαλής εκει - κάτω. Δέν μου μένει άμφι-

βολία. Όταν βασιλεύη μιὰ τέτοια γυναίκα, κανείς δεν εἶνε ἀσφαλής.

— Βεβαίωτατα! Βλέπετε ὅμως ὑπέλαβεν ὁ Δίκ, ἂν καὶ αὐτὸς δὲν εἶχε καθυσχάση ἐντελῶς αὐτὴ ἢ γυναίκα ποὺ ἦταν βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας τότε, δὲν εἶνε αὐτὴ ἢ ἴδια ποὺ εἶνε τώρα. Ἡ τωρινὴ βασίλισσα ὀνομάζεται Βικτωρία, ἐν ᾧ αὐτὴ ποὺ λέει τὸ βιβλίον ὀνομάζεται Μαρία.

— Ναι, ἀλήθεια» ἀπήντησεν ὁ κ. Χώψ, σπογγίζων πάλιν τὸν ἰθρῶτά του ἀκαὶ πραγματικῶς αἱ ἐφημερίδες δὲν λέγουν τίποτε οὔτε γιὰ βασανιστήρια, οὔτε γιὰ ἰκριώματα, ποὺ λέγει αὐτὸ τὸ βιβλίον. Ἀλλὰ μὲλον τοῦτο ἔχω τὴν ἰδέαν ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ εἶνε κανεὶς ἀσφαλής μὲ ἀνθρώπους οἱ ὅποιοι... τοὺς ὁποίους... τὸ πιστεύεις; δὲν ἐορτάζουν τὴν 4ην Ἰουλίου!»

Ὁ κ. Χώψ ἐβασανίσθη ἐνδομύχως ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας καὶ δὲν ἤσυχασεν ἐπὶ τέλους ἢ ὅταν ἔλαβε μιαν ἐπιστολὴν τοῦ Κέδρικ, ἢ ὅποια ἀνεγνώσθη πολλαίς, ὡς ἀνεγνώσθη καὶ ἄλλη τις ἐπιστολή, τὴν ὅποιαν ὁ μικρὸς λόρδος ἀπήλυθεν πρὸς τὸν φίλον του Δίκ σχεδὸν κατὰ τὴν ἰδίαν ἐποχὴν.

Φαντάζεται τις μεθ' ὁποίας χαρᾶς ἐλήφθησαν αἱ ἐπιστολαὶ αὐταί. Ἐλάχιστη λέξις τῶν ἐσχολιάσθη ὑπὸ τῶν συντρόφων, οἱ ὅποιοι οὐδέποτε ἐδαρύνοντο νάναμασσῶσι τὰ ἴδια πάντοτε περὶ τοῦ Κέδρικ. Ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας κατόπι ἐκαμνον δοκίμια ἀπαντήσεων, τὰς ὁποίας ἀνεγίνωσκον πολλαίς πρὸς ἀλλήλους, οὕτως ὥστε πρὶν σταλαῶσιν αἱ ἀπαντήσεις τῶν ἀνεγνώσθησαν ὄσας φορὰς καὶ αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ Κέδρικ.

Ἦτο βαρὺ ἔργον διὰ τὸν Δίκ ἢ ἀλληλογραφία. Ἡ ἀνατροφή του δὲν ὑπῆρξεν ἐπιμελεμένη καὶ ὄλαι του αἱ γνώσεις γραφῆς καὶ ἀναγνώσεως περιωρίζοντο εἰς ὅ,τι κατώρθωσε νὰ μάθῃ φοιτῶν ποτε μετὰ τοῦ Μπέν εἰς ἐσπερινὴν τεῖνα σχολὴν.

Ἀλλ' ὡς ἦτο παιδίον εὐφυές, ἤξευρε νὰ κάμνῃ καλὴν χρῆσιν τῶν στοιχειωδῶν τούτων γνώσεων. Μάλιστα τὰς ἐτελειοποίησεν, ὅσον μὲν ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀνάγνωσιν ἀναγινώσκων ἐφημερίδας, ὅσον δὲ εἰς τὴν γραφὴν, μεταχειριζόμενος τοὺς τοίχους ὡς χαρτίον καὶ τεμάχιον κιμωλίας ἢ ἀνθρακὸς ὡς γραφίδα. Ὅπως δὴ ποτὴ ὅμως ἢ πρὸς τὸν Κέδρικ ἐπιστολὴν τοῦ ἐκόμισσε πολλὸν κόπον καὶ πολλὸν καιρὸν.

Ἐν τούτοις ὁ Δίκ κατέστησε τὸν ἐδωδιμοπώλην ἐνήμερον τῆς παρελθούσης του ζωῆς καὶ τῷ ὠμίλησε περὶ τοῦ Μπέν, τοῦ μεγαλειτέρου του ἀδελφοῦ.

«Ἦτοτερ' ἀπὸ ἴλιγον καιρὸ ἀφ' οὗ ἄρχισα καὶ ἐγὼ νὰ κερδίζω ὀλίγα χρήματα πουλώντας ἐφημερίδες καὶ κάνωντας θελήματα, — τῷ εἶχεν εἶπῃ — ὁ Μπέν ἐπαντρεύθηκε. Πῆρε μιὰ γυναίκα ποὺ τὴν ἔλεγον Μίννα, κακὴ, πολὺ κακὴ γυναίκα, μιὰ τίγκρις, μιὰ ἀγριόγαττα. Ἔσχιζε καὶ ἔσπανε ὅ,τι μποροῦσε, ὅ,τι βρίσκονταν ἔς τὰ χέρια της, σὰν τὴν ἔπιανε ὁ θυμὸς, καὶ δὲν ἦταν στιγμὴ ποὺ νὰ μὴν ἦταν θυμωμένη. Εἶχε ἓνα παιδί ποὺ τὴς ἔμοιαζε. Δὲν ἔκανε ἄλλο παρὰ νὰ κλαίῃ καὶ νὰ φωνάζῃ ὅλη τὴν ἡμέρα. Ἄ, τί σπῖτι! Μιὰ μέρα μοῦ ἔρριξε ἓνα πιάτο ἔς τὸ κεφάλι· ἐγὼ ὅμως ἀπέφυγα τὸ κτύπημα καὶ τὸ πιάτο κτύπησε τὸ παιδί της· ὁ γιατρὸς εἶπε ὅτι θά του ἔμεινε τὸ σημάδι ἔς τὸ σαγόνι ἔς ὅλη τὴν ζωὴν. Νὰ μητέρα, νὰ μάλαμμα! Ἔκανε κάθε μέρα σκηνὴς τοῦ Μπέν, γιατί δὲν ἐκέρδιζε πολλὰ χρήματα. Εἶδε καὶ ἀποεῖδε ἐπὶ τέλους ὁ ἀδελφός μου καὶ μιὰ μέρα ἄφησε τὸ σπῖτι καὶ ἔφυγε ἔς τὴν Καλιφορνία, νὰ γίνῃ ἐπιστάτης ἐνὸς κτήματος. Δὲν πέρασε μιὰ ἐβδομάδα ποὺ ἔφυγε, πηγαίνω ἐγὼ ἴδιος ἔς τὸ σπῖτι ποὺ ἐκάθονταν μὲ τὴν γυναίκα του, καὶ ἐκεῖ μαθαίνω ὅτι ἡ Μίννα εἶχε φύγῃ. Μιὰ γειτόνισσα μοῦ εἶπε ὅτι μιὰ κυρία, ποὺ πῆγαυε στὴν Ἀγγλία, τὴν πῆρε γιὰ παιδαγωγό. Ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἐποχὴ δὲν ἄκουσα τίποτε οὔτε γι' αὐτὴ, οὔτε γιὰ τὸν Μπέν. Ἡ Μίννα αὐτὴ — ἡ νύφη μου — ἦταν πολὺ ἐμμορφη γυναίκα, ὅταν μάλιατα ἦταν ἔς τὰ καλά της. Εἶχε μεγάλα μάτια καὶ μαλλιά μαῦρα μακρὰ ὡς τὰ γόνατά της. Τὰ ἔκαμνε μιὰ πλεξοῦδα χονδρὴ σὰν τὸ μπράτσο μου καὶ τα γύριζε δυὸ φορὲς γύρω - γύρω ἔς τὸ κεφάλι της. Ναι, ἦταν εὐμορφη γυναίκα· ἀλλ' αὐτὸ δὲν θά πῃ ὅτι ἔκαμε καλὰ νὰ τὴν πάρῃ ὁ Μπέν.»

Ἀφ' οὗτο ἀνεχώρησεν ὁ Μπέν ἔγραψε δις ἢ τρίς πρὸς τὸν ἀδελφόν του. Δὲν ἐμείνεν ἠγχαριστημένος μὲ τὴν θέσιν του καὶ ἠναγκάσθη νὰ ἀλλάξῃ πολλαίς. Ἐπὶ τέλους εὔρε μιαν καλὴν εἰς ἓν κτήμα τῆς Καλιφορνίας, ἐκεῖ δὲ εὐρίσκετο καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ Δίκ ἐγνωρίσθη μετὰ τοῦ κ. Χώψ.

«Καὶ γιατί νὰ παντρευτῇ;» ἔλεγεν ὁ κ. Χώψ ὡς εἶδος συγκεφαλαιώσεως, κάθε φορὰν που ὁ Δίκ τῷ ὠμίλει περὶ τοῦ ἀδελφοῦ του. «Ἐγὼ τούλάχιστον ποτὴ δὲν μπόρεσα νὰ καταλάβω τί καλὸ βγαίνει ἀπὸ τὴν γυναίκα καὶ ἀπὸ τὴν παντρεία!»

[Ἔπεται συνέχεια]

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Αὐτὴ εἶνε ἡ φωτογραφία μου· πῶς σὰς φαίνομαι; εἰπέτε: σὰς φαίνομαι ὠραία; σὰς φαίνομαι καὶ καλὴ.

Μὲ λέγουν Μαργαρίταν, καὶ ὅταν εἶμαι φρόνιμη, ἢ μητέρα λέγει πως ἔμοιάζω μὲ τὰς ὠραίας ἄσπρας μαργαρίτας τῶν ἀγρῶν.

Ἀγαπάτε τὰς μαργαρίτας; Τὰς ἀγαπάτε βέβαια!

Κ' ἐγὼ τὰς ἀγαπῶ· τὰς ἀγαπῶ πολὺ.

Πολλαίς φοραῖς τὰς ἐρωτῶ ἂν ἢ μητέρα μ' ἀγαπᾷ. Κάποτε μοῦ ἀποκρίνονταί: Πολύ!

Ἄλλὰ κάποτε μοῦ λέγουν: Διόλου!

Διόλου! Πῶς με λυπεῖ ἢ ἀπάντησις αὐτῇ!

Ἐκεῖνας τὰς ἡμέρας αἱ μαργαρίται, χωρὶς ἄλλο δὲν λέγουν τὴν ἀλήθειαν διότι ἤξεύρω πολὺ καλὰ ὅτι ἡ μητέρα μὲ ἀγαπᾷ. Ἐγὼ τόσας ἀποδείξεις ὅτι μὲ ἀγαπᾷ, ὅτι μὲ ἀγαπᾷ πολὺ, πολὺ μάλιστα.

Ὅταν ὅμως δὲν εἶμαι φρόνιμη δὲν μ' ἀγαπᾷ· καὶ τότε αἱ μαργαρίται λέγουν, καθὼς φαίνεται, τὴν ἀλήθειαν.

Ἐγὼ ὅμως θέλω νὰ μ' ἀγαπᾷ ἡ μητέρα· δι' αὐτὸ βάζω ὅλα τὰ δυνατὰ μου νὰ εἶμαι φρόνιμη, νὰ ὁμοιάζω μὲ τὴν φωτογραφίαν μου.

ΩΦΕΛΟΥΝ ΚΑΠΟΤΕ ΚΑΙ ΟΙ ΛΑΚΚΟΙ

Ο Άνδρέας Καλοειδής, παιδίον δέκα ἐτῶν περίπου μέ πτωχικήν ἀλλά καθαράν ἐνδυμασίαν, ἀφ' οὗ ἐπέστρεφεν ἀπὸ τῶν σχολείων καὶ ἔφαγε μέ πολλήν ὄρεξιν ἐν τεμαχίον ψωμίου, ἐπήγαγε νὰ πάρῃ τὴν ἀδελφήν του, ἡ ὁποία εἰργάζετο εἰς μίαν βράπτριαν.

Διήρχετο τὴν ὁδὸν Πανεπιστημίου, ἡ ὁποία ἦτο γεμάτη λάκκους, διότι εἶχον χαλάση οἱ σωλῆνες τοῦ φωταερίου καὶ τοὺς διώρθων.

Μία ἄμαξα ἤρχετο μέ ὄρμην, ἄμαξα ἰδιωτικῆς πλουσίου ἀνθρώπου, τῆς ὁποίας ὁ ἄμαξηλάτης ἐκαμάρωνε κορδωμένους μέσα εἰς τὴν ὄρμην οἰκοστολήν του.

Ἄλλ' ἐξαφνα ἤκουσθη κράκ! τὰ ζωηρὰ ἄλογα τρομάξαντα δὲν ἤξεύρω κ' ἐγὼ ἀπὸ τί ἔρριψαν μέ ὄρμην τὴν ὄρμην τῶν ἄμαξάν μέσα εἰς ἓνα λάκκον· ἡ ἄμαξα ἀναποδογυρίσθη καὶ ἔσπασεν εἰς τροχὸς τῆς ὁ πλούσιος κύριος ὅστις εὐρίσκατο μέσα ἠθέλησε νὰ πηδήσῃ διὰ νὰ σωθῇ, ἀλλ' ἡ ἄμαξα τὸν ἐξεσφενδόνησε

δέκα βήματα μακρὰν καὶ ἔσπασε τὸ πόδι του. Πλήθος εἶχε συναχθῆ ὁ πλούσιος κύριος, τοῦ ὁποίου τὰ ἐνδύματα εἶχαν καταλασπωθῆ, ἐγόγγυζεν ἀπὸ τὸν πόνον· τὸν ἔβλεπον μέ προσοχὴν εἰς μίαν ἄλλην ἄμαξαν διὰ νὰ τον μετακομίσουν εἰς ἓν φαρμακεῖον καὶ ἀπ' ἐκεῖ εἰς τὴν οἰκίαν του.

Ὁ κύριος ἐκεῖνος ἦτο ὁ πλούσιος τραπεζίτης Φωτεινός, πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν κληρονομήσας τὸν πατέρα του καὶ ἔχων ἑκατομμύρια.

Τὸ περίεργον πλήθος παρενοχλοῦει τὴν ἄμαξαν. Ὁ Ἄνδρέας, ὅστις εἶχε πλησιάσῃ εἰς τὸ μέρος τοῦ δυστυχήματος, ἠτοιμάζετο νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν δρόμον του.

Ἐξαφνα, πρὸ τῶν ποδῶν του, ὀλίγα βήματα μακρὰν τοῦ λάκκου, βλέπει ἐν παλαιὸν πορτοφόλιον. Τὸ ἀνοίγει καὶ εὐρίσκει ἐντὸς αὐτοῦ ἐν χαρτίον χρωματισμένον εἰς τὸ ὁποῖον διεκρίνετο καθαρὰ ὁ ἀριθμὸς 100.

Ὁ Ἄνδρέας ἐνόησεν ὅτι ἦτο ἑκατοντάδραχμον· ἠσθάνθη δὲ μεγάλην χαρὰν ψαύων τὸ χαρτονομίσμα ἐκεῖνο. Τί θησαυρός! Πόσα πράγματα τῆς πρώτης ἀνάγκης ἠδύνατο ν' ἀγοράσῃ ἡ κλιμένη ἡ μητέρα του, ἡ ὁποία ἦτο χήρα μέ τέσσαρα ὄρφανά· πῶς θὰ ἔμει-

ναι δια ὀλίγον τὸ πικραμένον στόμα τῆς!

Ἄλλ' εὐθὺς το ἐκλείσεν ἐντὸς τοῦ χαρτοφυλάκειου ἐστάθη στιγμὰς τινὰς καὶ ἐσκέφθη καὶ ἔπειτα ἐστράφη καὶ αὐτὸς πρὸς τὸ μέρος ὅπου εἶχε διευθυνθῆ ἡ ἄμαξα ἡ μεταφέρουσα τὸν πληγωμένον τραπεζίτην. Ἐφθασεν εἰς μεγαλοπρεπῆ οἰκίαν καὶ ἐζήτησε τὴν κυρίαν.

Ἀπὸ ἀνοικτὴν δὲ θύραν τοῦ ἰσογείου ἤκουσε τεταραγμένην φωνὴν ἡ ὁποία ἔλεγε·

— Ἄν θέλῃς, Ἄγλαϊα μου, νὰ ἠσυχάσω, πρέπει πρῶτον νὰ εὐρεθῇ τὸ πορτοφόλι μου. Ἦτο τοῦ πατρὸς μου ὅπως εἰξεύρεις· δι' ἐμὲ εἶνε ἱερόν. Ἐπειτα περιέχει μερικὰς ἐπιστολάς πολὺ σπουδαίας, θὰ ἔπρεπε ὅταν.

— Ἢμπορεῖ μίαν στιγμὴν νὰ ἔλθῃ ἡ κυρία; ἠρώτησεν ὑπηρετῆς μέ σειρήτια.

Ἡ κυρία Φωτεινοῦ ἐξῆλθε μετ' ὀλίγον δὲ ἐπέστρεφεν ἀκτινοβολοῦσα ἀπὸ χαρὰν.

— Τὸ χαρτοφυλάκιόν σου! τί εὐτυχία! εὐρέθη, ἀνέκραξεν εἰσελθοῦσα καὶ ἔτεινε εἰς τὸν σύζυγόν της τὸ πολυτιμὸν χαρτοφυλάκιον.

— Ἄ! εἶπεν ὁ πληγωμένος μέ βαθὺν βαθὺν ἀνστέναγμόν· δεῖξέ μου ὄλας τὰς ἐπιστολάς, Ἄγλαϊα, μίαν πρὸς μίαν. Ναί, ὄλαί εἶνε. Καμμία δὲν λείπει· ὦ, εὐχαριστῶ!

Κουρασθεῖς δὲ, διότι ὠμίλησε τόσην ὥραν, ἐκλείσει τοὺς ὀφθαλμούς του.

— Ἀλλά, εἶπε μετ' ὀλίγον ἀνοίξας πάλιν αὐτοὺς, ποῖος ἔφερε τὸ χαρτοφυλάκιόν μου;

— Αὐτὸ τὸ καλὸ παιδί, εἶπεν ἡ κυρία Φωτεινοῦ, λαβοῦσα ἀπὸ τὴν χεῖρα τὸν Ἄνδρέαν, καὶ ὠθήσασα αὐτὸν ἑλαφρῶς πρὸς τὴν κλίνην.

— Ἐρωτήσέ το, σὲ παρακαλῶ, Ἄγλαϊα· ἐρώτησε τὰ κατὰ τὴν οἰκογενεῖαν του, ὄλα.

Ὁ Ἄνδρέας διηγήθη μέ πολλήν ἀφέλειαν τὴν θλιβεράν ἱστορίαν τῆς οἰκογενείας του ἡ μητέρα του ἔμεινε χήρα μέ τέσσαρα ὄρφανά· εἶχε μεγάλην ἀδελφήν, ἡ ὁποία εἰργάζετο εἰς μίαν βράπτριαν δι' ἓνα κομματί ψωμί, τὸν ἀδελφόν του, τὸν λαμπρόν καὶ ἐπιμελῆ, ὅπου ἐτελείωσε μέ ἀριστα τὸ γυμνάσιον καὶ τώρα ἔλυωνεν ἀπὸ τὴν λύπην του διότι δὲν εἶχεν ἐργασίαν, τὴν μικρὰν του ἀδελφήν, πού ἐπήγαινε εἰς τὸ δημοτικόν, καὶ αὐτὸν, ὁ ὁποῖος ἐπήγαινε εἰς τὸ ἑλληνικόν.

Ἰδιαίτερος ὅμως ἐξεθείασε τὸ ἀφελὲς καὶ χαριτωμένον παιδίον τὴν προκοπὴν τοῦ ἀδελφοῦ του, ὅστις ἦτο τὸ καύχημα καὶ ἡ ἐλπίς τῆς πτωχῆς οἰκογενείας.

— Ἄλλά... ζεῦρεῖς τί σκέπτομαι, Ἄγλαϊα; τώρα πού εἶμαι ἀναγκασμένος νὰ μὴ ἐξέρχωμαι ἔχω ἀνάγκην ἐνὸς ἰδιαίτερου γραμματέως· μου χρειάζεται εἷς νέος εἰς τὸν ὁποῖον νὰ ὑπαγορεύω, ἀφοῦ δὲν εἶμαι εἰς κατάστασιν νὰ γράψω. Πήγαυε νὰ φωνάξῃς τὸν ἀδελφόν σου, μικρὲ, ἀλλὰ γρηγόρα, ἀμέσως!

Μετὰ μίαν ὥραν ὁ ἀδελφός του Ἄνδρέα Κλεάνθης ἐνόμεισεν ὅτι ὠνεύρετο· διότι δὲν ἐπίστευεν ὅτι ἦτο αὐτὸς ὁ καθήμενος πρὸ τοῦ ὄρμου ἐκεῖνου γραφείου καὶ γράφων καθ' ὑπαγόρευσιν τοῦ κυρίου Φωτεινοῦ.

Οἱ ἔπαινοι τοῦ Ἄνδρέα διὰ τὸν ἀδελφόν του ἦσαν δικαιοτάτοι, ταῦτο δὲ παρετήρησε καὶ ὁ

τραπεζίτης κατὰ τοὺς δύο μῆνας, κατὰ τοὺς ὁποῖους τον εἶχε πλησίον του. Καὶ ἀφοῦ ἱατρεῦθη λοιπὸν ὁ τραπεζίτης ἐκράτησε τὸν ἰκανὸν καὶ πιστὸν νέον εἰς τὴν ἐμπιστευτικὴν ἐκείνην θέσιν, ὀλίγον δὲ κατ' ὀλίγον ἔκαμιν αὐτὸν ἓνα τῶν πρώτων ὑπαλλήλων τοῦ μεγάλου τραπεζιτικοῦ καταστήματος.

Ἡ δὲ ἀγαθὴ καὶ φιλόπρωπος κυρία Φωτεινοῦ ἐπροστάτευσε τὰ ἄλλα τέκνα τῆς χήρας.

Τοιοῦτοτρόπως ἐπανῆλθε τὸ μεδίαμα εἰς τὰ ὄχρα καὶ μαρμαρένα χεῖλη τῆς, καὶ εἰσῆλθεν ἡ εὐτυχία εἰς τὴν ἄλλοτε θλιβεράν τῶν κατοικίαν.

Τίς εἶδε! ἐν δὲν ἀναποδογυρίζετο ἡ ἄμαξα τοῦ τραπεζίτου ἴσως τίποτε ἐξ αὐτῶν δὲν θὰ ἐγένετο ὥστε, ὡς βλέπετε, ὅσον καὶ ἐν κακολογοῦν τοὺς λάκκους, κάποτε χρησιμεύουν καὶ αὐτοί.

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

ΟΧΙ ΜΟΝΟΝ ΔΙ' ΗΜΑΣ!

Ὁ μικρὸς Ἰωάννης ἐξῆλθεν εἰς περίπατον μέ τὴν μητέρα του. Ἐκτὸς δὲ τῆς πόλεως εἶδον ἓνα γέροντα, ὁ ὁποῖος ἐφύτευεν ἐν δένδρον, εἰς τὸν ἀγρόν του, πρὸς τὸ μέρος τοῦ δρόμου.

— Τί ἀνόητος! εἶπε τὸ παιδίον· φυτεύει τὸ δένδρον, ὡσὰν νὰ εἶνε νέος καὶ νὰ ἠμπορῇ νὰ χαρῇ μίαν ἡμέραν τοὺς καρπούς του.

— Δὲν μου φαίνεται τόσον ἀνόητος, ὅσον νομίζεις, εἶπεν ἡ μητέρα του· ὅπως ὅποτε ἐρώτησέ τον πρῶτα, καὶ κρῖνε ἀπὸ τὴν ἀπάντησιν του ἐν εἶνε γνωστικὸς ἡ ἀνόητος. Τὸ παιδίον ἐπλησίασε τὸν λευκοπώγωνά γέροντα καὶ τῷ εἶπε·

— Καλέ μου γέρον, πόσων ἐτῶν εἶσαι;

— Ὅγδοῆντα καὶ πλέον, παιδί μου.

— Καὶ πόσα ἐτῆ θὰ ζήσης ἀκόμη, καὶ φυτεύεις δένδρα πού θὰ δώσουν καρπούς ἔπειτα ἀπὸ ἐτῆ; Διατί ἐργάζεσαι ματαιῶς;

— Παιδί μου, ἀπήντησεν ὁ γέρον, ἐγὼ φυτεύω μέ εὐχαρίστησιν αὐτὸ τὸ δένδρον, οὐδέ συλλογίζομαι ἐν ἐγὼ ἢ ἄλλος τις θὰ χαρῇ τοὺς καρπούς του· Ἄν οἱ ἀνθρώποι ἐσκέπτοντο μόνον τὸν ἑαυτὸν τῶν τίποτε καλόν, τίποτε ὠφέλιμον δὲν θὰ ἐγένετο εἰς τοῦτον τὸν κόσμον· ὅσοι κάμνουν δρόμους μόνον διὰ τὸν ἑαυτὸν τῶν τοὺς κάμνουν ἢ καὶ διὰ τὰς γενεὰς πού θὰ

ἐλθουν; ἀλλοίμονον εἰς ἡμᾶς ἐν οἱ πατέρες καὶ οἱ πάπποι μας δὲν ἔκαμναν δρόμους, δὲν ἐφύτευαν δένδρα, δὲν ἔκαμναν ὑδραγωγεία, δὲν κατεσκεύαζαν λιμένας. Ὁ τόπος μας θὰ ἦτο τόπος βάρβαρος καὶ καταλλήλος μόνον διὰ θηρία. Τὴν χώραν αὐτὴν ἔχομεν χρεὸς νὰ τὴν ἀφήσωμεν ἡμεῖς καλλιτέραν εἰς τοὺς ἀπογόνους μας· ἡμεῖς πληρόνομεν φόρους διὰ νὰ γίνωνται οἱ σιδηρόδρομοι, τοὺς ὁποῖους θὰ εὕρουν καὶ οἱ ἀπόγονοί μας· φυτεύομεν δενδροστοιχίας, κάτῳ ἀπὸ τὰς ὁποίας πολλοὶ ἀπὸ ἡμᾶς δὲν θὰ προφθάσουν νὰ περιπατήσουν. Ἐκατάλαβες λοιπὸν, παιδί μου; ἡ μία γενεὰ ἐργάζεται διὰ τὰς ἀκολουθούσας. Κ' ἐγὼ φυτεύω αὐτὸ τὸ δένδρον. Καὶ ὅταν ἀποθάνω ἡ ψυχὴ μου θὰ αἰσθάνεται εὐχαρίστησιν ὅταν θὰ ἐρχωνται εἰς τὴν σκιάν του οἱ διαβάται καὶ θὰ ξεκουράζονται.

Τὸ παιδίον εὐχαρίστησε τὸν γέροντα διὰ τὴν ἀπάντησιν του· ἐπλησίασε τὴν μητέρα του καὶ ἐξηκολούθησε μετ' αὐτῆς τὸν περίπατόν του συλλογισμένον ἐπὶ τέλους δὲ ἐστράφη πρὸς τὴν μητέρα του ἡ ὁποία παρετήρει μέ ἐνδιαφέρον τὸν υἱόν της καὶ εἶπε·

— Μητέρα, εἶχες δικαίον· ἐγὼ εἶμαι ὁ ἀνόητος.

A. Ω.

ΖΩΝΤΑΝΟΙ ΛΥΧΝΟΙ

Όλοι βεβαίως γνωρίζετε τὰς πυγολαμπίδας, τὰ έντομα εκείνα, τῶν ὁποίων τὸ σῶμα παράγει γλυκὺ ὑποπράσινον φῶς, καὶ τὰ ὁποῖα βλέπομεν κατὰ τὰς θερινὰς ἐσπέρας νὰ λάμπουν ἐπὶ τῆς χλόης πλησίον τοῦ δρόμου.

Πολλοὶ ἴσως ἐκ τῶν μικρῶν μας φίλων ἐπιασάν ποτὲ πυγολαμπίδα ἐνθαρρυνόμενοι ὑπὸ τοῦ πατρὸς των, μετὰ μικρὸν δισταγμὸν, διότι ἐφοβοῦντο μήπως καοῦν· ἐμειναν δὲ χωρὶς ἄλλο ἐκπληκτοὶ μὴ αἰσθανθέντες τὴν παραμικρὰν θερμότητα. Αἱ πυγολαμπίδες πράγματι δὲν καίουν, διότι τὸ φῶς των δὲν εἶνε ἀποτέλεσμα ὕλης καιομένης ὅπως εἶνε τὸ ἔλαιον ἢ τὸ πετρέλαιον εἰς τὴν λάμπαν, τὰ ξύλα ἢ τὰ κάρβουνα εἰς τὴν ἐστίαν· ἀλλ' εἶνε φῶς φωσφορίζον, ὅμοιον πρὸς ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον σκορπίζει εἰς τὸ σκότος ὁ φωσφόρος, ὅστις εἶνε ἡ ὕλη τῆς ὁποίας γίνεται χρῆσις πρὸς κατασκευὴν τῶν φωσφόρων, τὰ ὁποῖα μεταχειρίζομαθα καθ' ἑκάστην.

Ἄν παρατηρήσετε ἐκ τοῦ πλησίον πυγολαμπίδα θὰ ἴδετε ὅτι τὸ έντομον τοῦτο, τὸ ὁποῖον προξενεῖ τόσον ὠραίαν ἐντύπωσιν ἐπὶ τῆς χλόης, εἶνε ἀρκετὰ ἀσχημὸν ζῴφιον.

Εἶνε εἶδος μικρᾶς κάμπης, κυρτῆς, μαυροδερῆς, μὲ μικρὰ κίτρινα στίγματα. Ἡ ἀρσενικὴ ἔχει πτερά καὶ κινεῖται εὐκολώτερον τῆς θηλυκῆς ἀλλὰ δὲν λάμπει· μόνον ἡ θηλυκὴ ἔχει τὸ προτέρημα τοῦτο. Αὕτῃ μόνῃ ἔχει ἐπάνω της τὸν μικρὸν λύχνον, τὸν λύχνον ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος ἀποσπᾷ τόσας κραυγὰς θαυμασμοῦ ἀπὸ τὰ μικρὰ παιδία, καὶ τοῦ ὁποῖου τὸ φῶς δύναται ν' αὐξάνῃ ἢ νὰ ὀλιγοστεύῃ ἢ πυγολαμπὶς κατὰ θέλησιν.

Τὸ ἀληθὲς ὄνομα τῶν πυγολαμπίδων εἶνε λαμπυρίδες. Καὶ οἱ ξένοι ἐπιστήμονες ἀκόμη μεταχειρίζονται τὴν ὠραίαν ταύτην ἑλληνικὴν

λέξιν, ἢ ὁποία φανερώνει, ὅπως ὅλοι σας ἐνοεῖτε, κάτι τι λάμπων.

Λαμπυρίδες εὐρίσκονται εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ μέρη τοῦ κόσμου. Εἰς τὴν Ἰταλίαν τὰς ὀνομάζουν λουτσιόλας· εἰς δὲ τὸ Μεξικόν, τὰς Ἀντίλλας, τὴν μεσημβρινὴν Ἀμερικὴν φλουγκόρας. Αἱ φλουγκόραι καὶ αἱ λουτσιόλαι εἶνε ἀνεξαιρέτως πτερωταί, ἀρσενικαὶ καὶ θηλυκαί, λάμπουν δὲ ἐπίσης· ἀνεξαιρέτως. Τὴν νύκτα πετοῦν πανταχοῦ, φαντάζεσθε δὲ τί ὠραῖον θέαμα ἀποτελοῦν τὰ εὐμορφα ἐκεῖνα έντομα, τὰ ὁποῖα ἠμοιάζουν πρὸς σπινθηρας φωτιᾶς.

Λέγεται ὅτι τόση εἶνε ἡ λάμψις των ὥστε ὅταν μαζεύσῃ τις πολλὰς μαζί, ἀποκτᾷ φῶς ἀρκετὸν ὥστε νὰ ἤμπορῇ ν' ἀναγνώσῃ. Μία περίφημος ζωγράφος τοῦ ΙΖ' αἰῶνος, ὀνομαζομένη Μεριάν, ἢ ὁποία περιηγήθη πολλὰ μέρη καὶ ἔγινε περίφημος διότι ἐσπούδασε κυρίως τὴν ἱστορίαν τῶν έντόμων καὶ ἐζωγράφησεν αὐτὰ μὲ πολλὴν ἐπιτυχίαν, βεβαίῳ ὅτι μετεχειρίσθη τὸν παράδοξον τοῦτον τρόπον τοῦ φωτισμοῦ.

Λέγεται ἐπίσης ὅτι ὅταν οἱ Ἰσπανοὶ ἀπεβίβασθησαν τὸ πρῶτον εἰς τὸ Μεξικόν κατετρόμαξαν ἰδόντες φῶς πολὺ ἐνόμισαν ὅτι ἦσαν τὰ πυρὰ πολυαριθμοῦ στρατοῦ, ἐν ᾧ ἦσαν ἀπλούστατα πλήθος φωνήλοισιν, αἵτινες διέχυνον ἑκτακτὸν λάμψιν. Ἐπειδὴ δὲ εἶνε δύσκολον νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι τὰ έντομα ταῦτα ἐνεπνεύσθησαν ὑπὸ φιλοπατρίας, καὶ ὅτι διέχυσαν ἐπίτηδες τὸ φῶς των ὅπως βοήθησεν τοὺς Μεξικανούς καὶ ὑπερασπίσωσι τὸ ἔδαφος των, πρέπει νὰ πιστεύσωμεν ὅτι τὴν ἡμέραν ἐκείνην εἶχε κάμη περισσοτέραν ζέστην τοῦ συνήθους, διότι, ὅπως παρετηρήσατε βεβαίως, αἱ λαμπυρίδες εἶναι πολυαριθμότεραι καὶ χύνουν ζωηρότερην λάμψιν μετὰ τὰς καυστικὰς ἡμέρας.

ΦΙΛΟΖΟΙΟΣ

ΠΑΥΛΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ήσυχως, μὲ τὴν γλυκεῖαν ἀταραξίαν ἀληθοῦς χριστιανοῦ ἔχοντος ἀδιάσειστον πεποιθήσιν ὅτι δὲν ἀποχωρίζεται διὰ παντός τὰ προσφιλῆ του ὄντα, ἐκλείσει τοὺς ὀφθαλμούς του, τῇ 19 Νοεμβρίου ε. ε. ἐν ἡλικίᾳ 82 ἐτῶν, ἐν Αἰγίνῃ, ὅπου διέτριβεν οἰκογενειακῶς κατὰ τοὺς τελευταίους τρεῖς μῆνας πρὸς ἀνάρρωσιν, ὁ **Παῦλος Παπαδόπουλος**, πατὴρ τοῦ διευθυντοῦ τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ.

Ἡ θλιβερὰ ἀγγελία τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἀρμόζει νὰ γίνῃ καὶ διὰ τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ, ὅχι μόνον διότι εἰς τὰς σελίδας αὐτῆς ἀνεκαθεν ἐξυψώθη ὡς ὕψιστον καὶ ἱερὸν καθῆκον ὁ πρὸς τοὺς γονεῖς ὀφειλόμενος σεβασμὸς, τὸ περιβάλλον τὰς πολιὰς κεφαλὰς νεικὸν φίλτρον, ὅχι μόνον διότι ἐν τῇ στενῇ ἐπικοινωνίᾳ πνεύματος καὶ καρδίας εἰς ἣν εὐρίσκομεθα μετὰ τῶν φίλων ἡμῶν ἡ χαρὰ μας εἶνε χαρὰ των καὶ ἡ λύπη μας λύπη των ὡς εἶνε ἡ χαρὰ των χαρὰ μας καὶ ἡ λύπη των λύπη μας, ἀλλὰ καὶ διότι ὁ σεβαστὸς γέρον συνεδέετο στενῶς, ἀναποσπᾶστος πρὸς τὴν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ. Τοιαύτην ἰδέαν εἶχε

περὶ τοῦ σκοποῦ ὃν ἐπιδιώκει τὸ ἔργον ἡμῶν, ὥστε ἡ προσωνομία τὴν ὁποῖαν πάσης ἄλλης προτίμα ἦτο: *Πατὴρ τῆς Διαπλάσεως*· ὅταν δ' ἤκουε νὰ τον ἀποκαλώσιν οὕτω ἀκτὶς ὑπερηφανείας καὶ χαρᾶς ἐφώτιζε τὴν γερωντικὴν μορφήν του. Καὶ ἐπὶ τῆς κλίνης τῆς ἀσθενείας του δὲν ἐλησμόνησε τοὺς ἀγνωστούς ἀλλ' ἀγαπητούς του φίλους, τοὺς φίλους τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ. Μικρὸν πρὸ τοῦ θανάτου του ἔγραψεν εἰς ἡμᾶς διὰ χειρὸς τρεμούσης, ἣν θὰ ἔλεγε τις ὅτι ἔψαυσεν ἤδη ὁ θάνατος, συγκινητικωτάτην ἐπιστολήν, δι' ἣς μᾶς ἀνέθετε νὰ καταστήσωμεν γνωστὸν εἰς τοὺς μικροὺς φίλους ἡμῶν ὅτι ὁ *Πατὴρ τῆς Διαπλάσεως* ἀσθενεῖ βαρέως καὶ νὰ τους παρακαλέσωμεν νὰ ὑψώσωσι τὴν ἀθάνατον

ψυχήν των πρὸς τὸν ὕψιστον καὶ νὰ παρακαλέσωσιν αὐτὸν περὶ ταχείας ἀναρρώσεώς του. Οἱ τοιοῦτοι φίλοι ἡμῶν, οἱ φίλοι τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ, τοὺς ὁποῖους ὁ πολὺς γέρον ἐσυλλογίζετο κατὰ τὰς κρίσεις καὶ ἐπισήμους στιγμὰς, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ ψυχὴ ταλαντεύεται μετὰ τῆς γῆς αὐτῆς καὶ

ΠΑΥΛΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (1910—1992)

τοῦ οὐρανοῦ, δὲν ἔπρεπε νὰ μείνουν ξένοι πρὸς τὸ βαρὺ ἡμῶν πένθος.

Γεννηθεὶς τῷ 1810 ἐν Βερτοσοβῇ τῆς Μαντινείας προσέφυγε κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν μετὰ τῆς οἰκογενείας του εἰς Ἰδραν ὅπου καὶ ἐγκατεστάθη βραδύτερον, γενόμενος εἰς τῶν πρώτων αὐτόθι ἐμπόρων. Πολλῆς δ' ἀπολαύων τιμῆς καὶ ὑπολήψεως ἐξελέχθη πολλακίς δημοτικὸς σύμβουλος τῆς ἠρωϊκῆς νήσου. Τῷ 1870 μετόφησεν εἰς Ἀθήνας πρὸς ἐκπαίδευσιν τῶν τέκνων του· ἔφερε τὸ μετάλλιον τοῦ ἀγῶνος, διότι κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν, παιδίον ὄν, διὰ τοῦ θάρρους καὶ τῆς ἐτοιμότητος τοῦ πνεύματος συνετέλεσεν εἰς διάσωσιν πολλῶν γυναικῶν παίδων ἐπὶ τοῦ ὄρους Παρθενίου.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Δι λύσεις τῶν κάτωθι πνευματικῶν ασκήσεων εἶνε δεκταὶ μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου.]

167. Συλλαβογράφος.

Τὸ πρῶτόν μου εἶν' ἀριθμὸς, ἀγαπητέ μου λῦτα,
Τὸ δευτέρον μου γιά νὰ βρῆς εἰς τὰ βιβλία κύττα.
Τὸ τρίτον μου ὠμορρο βουλοῦδε, ὦ, ἰδίς το
καὶ θαύμασέ το, φίλε μου, καὶ μοσχομύρισέ το

Ἐστίλη ἀπὸ τοῦ Πικουλίου.

168. Στοιχειογράφος.

Εἶμαι ἄνθρωπος· πατήρ μου
εἶνε ἔλη ἢ Ἄσια.
Ἄν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου
προστεθῆ καὶ ἄλλη μία,
πτέρυγες μακρὰι ἐδγαίνου
ἀπ' τὰνθρώπινα πλευρά μου
καὶ ἀπέσωσ με πηγαίνου
ἔ τὸν ἄερα, τί χαρὴ μου!

Ἐστίλη ἀπὸ τοῦ Προμηθεύς Δεσμώτου.

169. Στοιχειογράφος.

Παράξινε μ' ἄλθρινό. Πέντε κραταίε ἔ τὸ χέρι·
Κι' ἂν ἐν ἀφῆσς, τέσσαρα βεβαίως θά σου μέλινου.
Ἄλλὰ ἐμένα ἡ τέχνη μου μορεῖ νὰ καταφέρῃ
Αὐτὰ τὰ τέσσαρα ἐπτά ἔ τὸ χέρι σου νὰ γίνου.

Ἐστίλη ἀπὸ τοῦ Κάλχαντος.

170. Αἶνεγμα δημῶδες.

Σὲ καλὰτε κόκκινον
κόκκινη βασιλίσα
Κι' ἄσπρς σιλᾶδες γύρω της.
Ἡ βασιλίσα 'μίλει'
Κ' εἶν' ἡ σιλᾶδες της βωδές.

Ἐστίλη ἀπὸ τοῦ Οὐρανίου Τόξου.

171. Αἶνεγμα.

Ἄνισος ἡ νῆσος ἀκέφαλος μείνη
ἀπέσωσ ἀρχαῖος μονάρχης θά γίνη.
Ἄνισος ἡ νῆσος τὸν τράχλον γάση
καὶ πάλιν ὡς νῆσος ἀπλοῦτ' ἐν θαλάσῃ.

Ἐστίλη ἀπὸ τοῦ Β. Κ. Στεφανίδου.

172. Ἐρώτησις.

Τίς εἶνε ὁ μεγαλειότερος τῶν ἄχαριστων;
Ἐστίλη ἀπὸ τοῦ Ατρωμάτου Εὐζέλιου.

173. Ἐρώτησις.

Τί εἶνε ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον προχωρεῖ ὅταν ἡ ἄμαξα προ-
χωρῇ, σταματᾷ, ὅταν ἐκεῖνη σταματᾷ καὶ ἐν τούτοις ἄνευ
αὐτοῦ ἡ ἄμαξα δὲν δύναται νὰ προχωρήσῃ;
Ἐστίλη ἀπὸ τῆς Μαρτῆς Ἀκανθουλίδος.

174. Πρόβλημα.

Παιδίον τι εἶχεν ἐντός κλωθίου καρδερῖνας, κανάρικ,
καὶ ὀρτύκια· ἐλογάρησας δὲ διε θὰ ἐλάμβανε 14 δραχμ.
ἂν ἐπώλες ἕκαστον κανάριον πρὸς 4 δραχμάς, ἕκαστην
καρδερῖναν πρὸς 1 δραχμὴν καὶ ἕκαστον ὀρτύκιον ἐπίσης
πρὸς 1 δραχμὴν. Πόσα εἶχεν ἐξ ἕκαστου εἶδους;
Ἐστίλη ἀπὸ τοῦ Κάλχαντος.

175. Πρόβλημα.

14 νομίσματα ἐκ 2, 1, καὶ 1/2 δραχμῆς ἀποτελοῦσι
τὸ ποσὸν 14 δραχμῶν.
Πόσα εἶνε ἐξ ἕκαστου νομίσματος;
Ἐστίλη ἀπὸ τοῦ Ατρωμάτου Εὐζέλιου.

176. Σταυρός.

Διὰ τῶν ἐπομένων γραμμάτων σχημάτισον σταυρὸν εἰς
τὸν ὁποῖον ν' ἀναγινώσκῃς καθέτως μὲν περιοδικόν, ὀριζον-
τίως δὲ γλυκὺν καρπὸν.

ΝΟΜΣΣΑΙΠΠΑΔΑΗ

Ἐστίλη ἀπὸ τῆς Ἀντιόμηνος Αμυθάλειος.

177—180 Κεκορημένα ὀνόματα ζώων.

1. Ὅς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, κύριε, πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας,
2. Ἡ Σερπίφις ἐπίσσε τὴν Βαβυλῶνα καὶ ἄλλας πόλεις.
3. Δάγειον εἶνε τὸ τῆς σελήνης φῶς.
4. Ἡ συστολή κόσμος ἐστὶ τῶν πορασίων.

Ἐστίλη ἀπὸ τῆς Σερφιφίδος.

181. Φωνηεντολόγιον.

—δκον—π—εσλ
κ—τχ—μτ—τς—δρ

Ἐστίλη ἀπὸ τοῦ Ἀνδρωταγόρου Γορτίλου.

182 Ἑλλησοσύμφωνον.

Ἡ—ισοιτ—εἰς—ευνια—αι—ωη
αο—η—οηα—αι—ω—αιω—ηη.

Ἐστίλη ἀπὸ τοῦ Προμηθεύς Πορφύρου.

183. Μεσοστιχίς.

Τὰ μεσαῖα γράμματα τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτε-
λοῦσι τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς ἥρωος.

1. Δένδρον. 2. Ἀστειρισμός. 3. Πόλις τῆς Ἑλλάδος.
4. Ἀφορμὴ δεινοῦ πολέμου. 5. Ζῶον. 6. Ἦρω.

Ἐστίλη ἀπὸ τοῦ Ἀΐθουος τῆς Ἀνατολῆς.

184. Ἀκροστιχίς

Διὰ τῶν ἀρχικῶν γραμμάτων τῶν ἀντιθέτων τῶν κάτωθι
λέξεων σχημάτισον ἀσθενείαν τινα.

- 1, Ψεῦδος. 2, Χαλεπός. 3, Δελία. 4, Θάλαμος. 5,
- Ἀσθενής. 6, Βραδύς. 7, Ἀνίκανος. 8, Σονήθης.

Ἐστίλη ἀπὸ τοῦ Προμηθεύς Πορφύρου.

ΛΥΣΕΙΣ

τὸν 1. τῶ συλλαβῶν εἰς 15 Ὀκτωβρίου ἀνωματικῶν ἀσκήσεων.

107. Ποιῆν (Π. Ν). —108. Ψιττακός, Πιττακός. —

109. Θήρα, πῆρα.—110. Βιολίον, βιβλίον.—111. Αὐλός,
αὐλή.—112. Ὁ γραμματικομορσιτής.—

112. Κ ρ ε μ Δ
 Δ ρ ε ο Ι
 Δ Δ Σ Ο Σ
 Δ φ ε λ Ω
 Ν ε ρ ω Ν

—114—117. Τῇ προσθήκῃ τοῦ γράμματος ρ σχηματίζονται
αἱ λέξεις: ταύρος, κέρφος, χρώμα, καρδία, κωρός.—118.
(12+4=16). (20—4=16). (4x4=16). (64 : 4=16).—

119. Ἡ μητέρα κοτὴ δακρυσαμένο
Τοῦ φαρμάκου νὰ μὴ νοιώσῃ τὸ μάτι
Ὅταν εἶνε βαρῖα ἐσπλωμένο
Τὸ παιδί της εἰς πόνου κρεβάτι.

—120—122. Α') Ἀθηνά. Β) Περοσφόνη. Γ') Πᾶν.—123.
ΦΙΑΟΜΗΛΑ (1, Φόλος. 2, Ἰππομέδων. 3, Ἀθήη. 4,
Οὐάγρος. 5, Μόρος. 6, Ἡλέκτρα. 7, Λαονόμη. 8, Ἀλωεύς.

124. Τὸ παρὰ καιρὸν καυχᾶσθαι
Εἰς παράφρονας ἀρῶσι.

Οἱ ἀλλόσποντοι κατοικίαν συνδρομητικὰ παρακαλοῦνται νὰ γνωστοποιῶσιν ἡμῖν ἔγκαιρος τὴν νέαν των διευ-
θυσιῶν συναποστέλλοντας καὶ 25 λεπτῶν γραμματῶσημον διὰ τὴν δαπάνην τῆς ἐκτυπώσεως τῆς νέας ταινίας.
Παρανομα περὶ μὴ λήψεως φάλλων γυνίμα μετὰ παρτίσιν ἐνδὲς μηνῶς τὸ πῶδ ἀπὸ τῆς ἐδούσης των εἰσὶν ἀκατάδικα.